

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

NR 19 · 2. NOVEMBER 2011

ILMUB AASTAST 1925

IGA LIIGE LOEB! | WWW.KODA.EE

Tallinnas räägiti Eesti-Soome partnerlusest

24. oktoobril toimus Nordic Hotel Forumis Eesti Kaubandus-Tööstuskoja, EAS Helsingi esinduse ja Soome Vabariigi suursaatkonna poolt korraldatud seminar „Soome äripartnerina — koostööst partnerluseni“. Ligi 120 kuulaja ees arutlesid 17 erineva eluala eksperti Eesti ja Soome partnerlusuhete üle ning andsid häid näpunäiteid, kuidas Soome turul ja Soome partneritega paremini hakkama saada.

Loe lähemalt lk 14

TÄNA LEHES

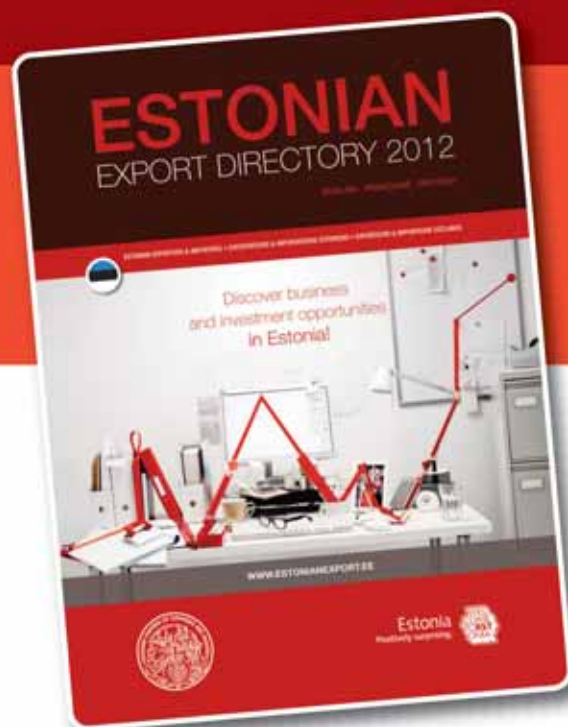
■ Ettevõtjad näevad järgmist aastat pigem stabiilsena LK 5

■ Tühja kasseti tasust LK 6

■ Kaubanduskojas räägiti kutseõppe ja koolivõrgu korrastamisest LK 12

ESTONIAN EXPORT DIRECTORY 2012

- Mahukas töövahend ettevõtja jaoks nii siin- kui sealpool piiri
- Aitab leida uusi koostöövõimalusi ja partnereid
- Tutvustab Eestit ja Eesti majandust mujal maailmas
- Näpunäited Eestis äri alustamiseks
- Enam kui 1000 Eesti ettevõtja tutvustused
- Raamat ja aina laienev veebileht WWW.ESTONIANEXPORT.EE
- Inglise, saksa ja prantsuse keeles

KÄIMAS ON 2012. AASTA VÄLJAANDE KOOSTAMINE AVALDA SELLES OMA ANDMED NING LEIA UUED KOOSTÖÖVÕIMALUSED JA PARTNERID

2012. aasta jaanuaris ilmub „Estonian Export Directory” juba seitsmeteistkümnendat korda. Sellest praktilisest ärikataloogist on saanud Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja kohalike import-eksportööride tähtsaim ning esinduslikem väljaanne. EED tugevaimaks küljeks on laialdased levikanalid, milleks on suur hulk kaubanduskodasid, impordi-eksporti

agentuure, Eesti välisametkondi ja EAS-i välisesindusi ning muid asjakohaseid organisatsioone pea 80 riigis. Osalema on oodatud kõik Eesti ettevõtted, kes on huvitatud oma kaupade või teenuste pakkumisest või omavad potentsiaali laienemiseks ekspordi-impordi turgudele. Väljaande koostamine toimub 2011. aasta septembrist detsembrini.

Info reklaami ja andmete avaldamise kohta
Kaubanduskoja koostööpartnerilt:

Ekspress Hotline AS • Tel: 626 6910

Info väljaande kohta:

Piret Salmistu, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Tel: 604 0060, piret@koda.ee

2011. aasta väljaanne
Kaubanduskojas tasuta saadaval.
Küsi telefonil 604 0060
või e-postiaadressil koda@koda.ee

Mait Palts
Peadirektor

Tühja kasseti tasu kogumise põhimõtted vajavad tervikuna ülevaatamist

Kirjutasime 2009. aasta suvel eelnõust, mille sisuks oli nn tühja kasseti tasu kogumise baasi oluline laiendamine. Toona käis jutt telefonidest, navigatsiooniseadmetest, muusikakeskustest, autoraadiotest jne. Ehk siis 3-protsendilise tasu kogumist kavandati sisuliselt kõigelt, millel muusika või video salvestus- või esitusvõimalus.

Kuigi toona puudus eelnõul juures pea igasugune mõjude analüüs, oli selletagi selge, et laialaatuslik elektroonikaseadmete hinnatõus ja ettevõtjate halduskorrumus oleksid olnud paratamatud. Täna Teatajast võite lugeda, et sama teema on jälle päevakorral, küll muutustega, kuid põhimõte on sama — koguda raha, selle eest, et meil kõigil tarbijatena on võimalik kord juba avaldatud teostest endale isiklikuks otstarbeks koopiaid teha. Kogutud summa näol on tegemist nn hüvitisega, mida jaotatakse hiljem autorite esindusorganisatsiooni kaudu autoritele, esitajatele ja fonogrammitootjatele selle eest, et seadus lubab teha teostest salvestusi enda isiklikuks tarbeks. Igaüks võib salvestada raadio vahendusel muusikat, televiisori vahendusel saateid ning filme. Samuti võib paljundada CD-plaate isiklikuks kasutamiseks ning salvestada neid arvutisse, MP3-mängijasse vms seadmesse ja kasutada isiklikuks tarbeks, mitte levitamiseks. Viimane on teadupärast ilma autori nõusolekuta igal juhul keelatud. Siit tekib paraku ka esimene põhimõtteline küsimus, mis aegade jooksul palju tõusetunud — kui heliplaat või -fail on kord juba tasu eest omandatud, siis miks peaks selle isikliku kasutamise eest veelkord maksma? Kahest plaadi-

mängijast ju korraga sama lugu ei kuula ja kui originaali kuulatakse muusikakeskusest ning koopia „kirjutatakse“ autos kasutamiseks, kas tegemist on siis autori kahjuga, mida kõnesoleva tasu kogumise läbi hüvitama peaks? See, kas ja kui suur üldse võimalik autorite kahju on, oleks teine küsimus — kõrgem matemaatika, mida ei ole suutnud keegi veel adekvaatselt selgeks vaielda. Sestap käib ka Eestis suurem debatt ühe ajaloolise summa üle, mida keskmiselt läbi aastate läbi tühja kasseti tasu kogutud on (suurusjärg umbes 200 000-250 000 eurot aastas). On seda vähe või palju, on see autoritele tekitavat kahju arvestades põhjendatud ja õiglane? Vastust keegi öelda ei oska, sest uuritud seda ei ole. Samuti ei ole uuritud, kas ja kuidas on aastate jooksul muutunud tarbijate harjumused. Kui kümnekond aastat tagasi oli telerist filmide salvestamine veel võrdlemisi aktiivne ning kunagi oli ka raadiost muusika salvestamine populaarne, siis tänaseks on olukord mõnevõrra muutunud. Juba sellest lähtuvalt on küsitav, kas toonased järeldused on veel ka täna pädeavad.

Üks põhimõtteline küsimus, mis tekitab vastuseisu, on täna seotud ka faktiga, et tasu kogutakse salves-

tusseadmete ja -kandjate hinda arvestades. Ilmselt on see tänase süsteemi suurimgi nõrkus, sest reaalselt ei sõltu näiteks salvestusseadme hinnast kuigivõrd see, kas ja kui palju sellega saaks koopiaid teha. Kui mõelda ka kavale maksustada telereid, siis läheb olukord veelgi jaburamaks. Pole saladus, et paljud täna ja kindlasti ka tulevikus müüdavatest teleritest juba omavad välise salvestuse võimalust, kuid paljud meist seda reaalselt kasutavad või kui palju sõltub sellest teleri maksumus. Kas üldse sõltub?

Kojas oleme tühja kasseti tasu teemadega tegelenud juba alates selle kunagisest rakendumisest ning üha enam on kasvanud veendumus, et senine süsteem lihtsalt on oma aja ära elanud ning argumentid, mis kehtisid toona, ei ole täna enam asjakohased. Keegi ei püüa vaielda selle üle nagu ei oleks teoste autoritel õigust saada tasu oma teoste levitamise eest, kuid see peab olema õiglane, põhjendatud ja jätkusuutlik. Vaidlus, mis aga keskendub pelgalt kogutava summa suurusele, tõenäoliselt selleni ei vii.

Lisaks vajab selgeksarutamist see, kes ja mis ulatuses tasu kehtestada võib ning kuivõrd on tegemist siiski maksu tunnustele vastava

rahalise kohustusega, mille detailide üle otsustamine peaks sarnaselt aktsiisile käima läbi Riigikogu. Mida laiemaks kujuneb nn maksubaas ja maksjate hulk, seda olulisem seegi aspekt on. Ei ole ilmselt kellegi huvides, kui tõde selguks alles mõne kohtuvaidluse käigus nagu praegu on sündimas Tallinna müügimaksuga. ■

Üks põhimõtteline küsimus, mis tekitab vastuseisu, on täna seotud ka faktiga, et tasu kogutakse salvestusseadmete ja -kandjate hinda arvestades. Ilmselt on see tänase süsteemi suurimgi nõrkus sest reaalselt ei sõltu näiteks salvestusseadme hinnast kuigivõrd see, kas ja kui palju sellega saaks koopiaid teha.

Sisukord

Juhtkiri

Tühja kasseti tasu kogumise põhimõtted — vajavad tervikuna ülevaatamist 3

Seadusandlus

Euroopa majandusküsitluse tulemused — ettevõtjad näevad järgmist aastat pigem stabiilsena 5

Soovitakse laiendada nn tühja kasseti tasu maksubaasi 6

Euroopa uudised

Sotsiaalsest ettevõtlusest 8

Mis peitub CE-märgise taga 9

Hariduspoliitika

Kaubanduskojas arutleti kutseõppe ning koolivõrgu korrastamise teemadel 12

Innovatsiooniveerg

Uuenduslik pilk avalikule ruumile 13

Tagasivaade

Soome äripartnerina — koostööst partnerluseni 14

Juhtimisveerg

Kuidas teha tööd, mida vihkad 15

Liikmelt liikmele

15

Teated

16

Koostööpakkumised

21

Riigihanketeated

21

Juubilarid

22

Kalender

3. nov Seminar „Tõstame metalli- ja masinatööstusettevõtete teadlikkust ja efektiivsust!” (vene keeles)
Jõhvi Koolituskeskuses (Kooli 7, Jõhvi)
Viktorija Indrisova
Tel: 604 0063 • E-post: viktorija.indrisova@koda.ee
- Infoseminar**
„Uut Euroopa Liidu rahastusest ning abiprogrammidest ettevõtte arenguks ja ekspordi edendamiseks”
8. nov Pesa hotellis (Uus 5, Põlva)
9. nov Eesti Ettevõtluskõrgkooli Mainor Võru Õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru)
10. nov Valga maavalitsuse saalis (Kesk 12, Valga)
Toomas Hansson
Tel: 744 2196 • E-post: toomas.hansson@koda.ee
9. nov Seminar „Kohustuslikud nõuded kemikaalide käitlemisel metalli- ja masinatööstuses”
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Annika Metsala • Tel: 604 0091 • E-post: annika.metsala@koda.ee
- 9.-12. nov Kontaktkohtumiste üritus Itaalias roheline tehnoloogia ja säästliku eluviisi messi ECOMONDO raames
Rimini Fieras, Itaalias
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
15. nov Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus Pärnus
Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu)
Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
15. nov Tarbijakaitse infopäev „Suunanäitaja 2011”
Pärnu Maavalitsuse II korruse saalis (Akadeemia 2, Pärnu)
Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
- Infoseminar**
„Uut Euroopa Liidu rahastusest ning abiprogrammidest ettevõtte arenguks ja ekspordi edendamiseks”
15. nov Lääne-Viru maavalitsuse saalis (Kreutzwaldi 5, Rakvere)
16. nov Kojas Jõhvi esinduses (Pargi 27, Jõhvi)
17. nov Hotellis Inger (Puškini 28, Narva)
Margus Ilmjärv • Tel: 337 4950 • E-post: margus.ilmjarv@koda.ee
16. nov Turu-uuringute koostamise koolitus Pärnus
Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu)
Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
16. nov Eesti puidutööstusettevõtetel Prantsuse turule!
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Elise Chanel • Tel: 604 0082 • E-post: elise@koda.ee
17. nov Välismessikoolitus Pärnus
Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu)
Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Koidu Mölderson
Politiikakujundamise-
ja õigusosakonna jurist

Euroopa majandus- küsitluse tulemused — ettevõtjad näevad järgmist aastat pigem stabiilsena

Vastuseid tuli tööstuse, teeninduse ja teistest sektoritest enam-vähem võrdselt üle kogu Eesti, enamik mõistetavatel põhjustel suurematel keskustest — Harju (57% vastanutest), Tartu (9% vastanutest) ja Pärnu maakonnast (8% vastanutest), kuid samas olid kõik maakonnad esindatud.

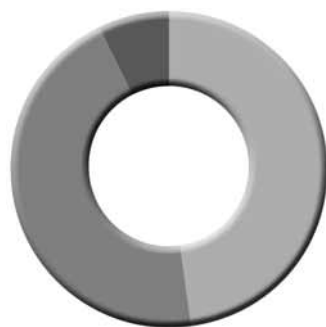
Koostöös Euroopa Kodade Assotsiatsiooniga (Eurochambres) viivad 24 Euroopa riigi Kaubanduskojad ettevõtjate seas läbi üldist laadi küsitluse, milles uuritakse ettevõtete käibe, siseriikliku müügi, ekspordi, töötajate hulga, ettevõtete investeeringute ning üldise majanduskeskkonna kohta. Küsimused on suunatud nii võrdlusele eelmise aastaga kui ka tulevase aasta prognoosile. Ehkki prognoosimine ei pruugi anda alati tõesed tulemusi, kajastub vastustest ettevõtjate kindlustunne (või kindlusetus) tuleviku suhtes, tulenevalt sageli hetkesituatsioonist maailmaturul.

Taolist küsitlust viiakse Euroopa kodade poolt läbi juba üheksateistkümnendat korda ning Eestis alates 2004. aastast.

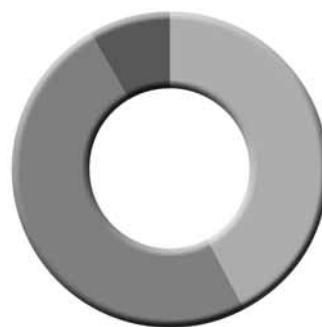
Tänangi siinkohal kõiki küsitlusele vastanud 327 ettevõtjat, kes ei pidanud paljaks meile tagasisidet anda. Vastuseid tuli tööstuse, teeninduse ja teistest sektoritest enam-vähem võrdselt üle kogu Eesti, enamik mõistetavatel põhjustel suurematel keskustest — Harju (57% vastanutest), Tartu (9% vastanutest) ja Pärnu maakonnast (8% vastanutest), kuid samas olid kõik maakonnad esindatud.

Kui vaadata vastuseid, kus on küsitud 2010. ja 2011. aasta võrdlusi, võib täheldada liikumist positiivses suunas — nt väitele „võrreldes 2010. aastaga on ettevõtte käive 2011. aastal” on 62,2% ettevõtetest vastanud, et käive on 2011. aastal suurenenud, 23,7%, et käive on püsinud eelmise aastaga samal tasemel ning 14,1% ettevõtetest on see vähenenud. Sarnaselt on vastatud ka küsimusele „võrreldes 2010. aastaga on ettevõttel müük Eestis 2011. aastal”. Eesti-sisene müük on suurenenud 49,8% ettevõtetel, 31,2% ettevõtetel püsinud sama ning 19% ettevõtetel ka vähenenud.

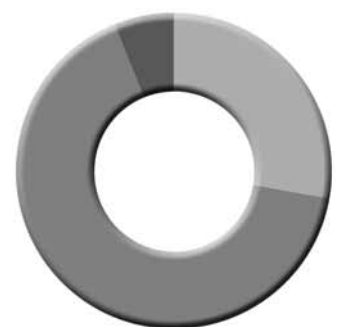
Prognoosime, et ettevõtte 2012. aasta käive

Prognoosime, et ettevõtte kogu eksport 2012. aastal

Prognoosime, et ettevõtte töötajate hulk 2012. aastal

Kui vaadata prognoose järgmiseks, 2012. aastaks, siis selles osas on ettevõtjad pigem tagasihoidlikud ning ootavad stabiilsust ja praegusel tasemel jätkamist. Käibe osas ennustavad ettevõtjad 2012. aastaks siiski, et käive pigem suureneb (48,6% arvates) või püsib sama (45,3% arvates).

Ettevõtte kogu ekspordi osas oodatakse pigem samal tasemel püsimist ka järgmisel aastal (49,3% vastanutest). Kolmandatesse riiki

Eelmise aasta küsitlus näitas, et vaid 6,9% ettevõtjate arvates 2011. aastal käive väheneb, tegelikkuses aga vähenes käive 2011. aastal koguni 14,1% ettevõtjatest. Samas suutsid ettevõtjad käibe tõusu märksa täpsemalt prognoosida — 2010. aastal prognoosis käibe suurenemist 65% ettevõtjatest ning käesoleval aastal suurenes käive realselt 62% ettevõtjatest.

desse (s.o väljapoole Euroopa Liitu) ekspordi puhul arvab koguni 68,3% ettevõtjatest, et eksport püsib muutumatuna.

Ka töötajate hulka plaanib enamik ettevõtteid 2012. aastal hoida siiski samal tasemel (66% vastanutest) ja kõigest 5,7% kardab, et peab ka järgmisel aastal töötajaid vähendama.

2010. aasta sügisel sama küsitlust läbi viies olid ettevõtjad tule-

vikku vaadates märksa entusiastlikumad — nähes kriisi lõppu, eurotsooniga liitumise positiivset mõju käibe ja ekspordile, mis võimaldaks suuremaid investeringuid ettevõttesse ning laiendada töötajaskonda.

Kui vaadata aga 2011. aasta küsitluse tulemusi, kus ettevõtjad on võrrelnud 2010. ja 2011. aasta majandusnäitajaid, siis tulemused jäävad alla läinud aastal tehtud prognoosidele. Näiteks näitas eelmise aasta küsitlus, et vaid 6,9% ettevõtjate arvates 2011. aastal käive väheneb, tegelikkuses aga vähenes käive 2011. aastal koguni 14,1% ettevõtjatest.

Samas suutsid ettevõtjad käibe tõusu märksa täpsemalt prognoosida — 2010. aastal prognoosis käibe suurenemist 65% ettevõtjatest ning käesoleval aastal suurenes käive realselt 62% ettevõtjatest.

Sarnane tendents on ka nt tööjõu vallas, kus 2010. aastal prognoosis 33% ettevõtjatest, et võtavad töötajaid juurde ning vaid 5% arvas, et peavad töötajaid vähendama, kuid tegelikult suurendas töötajate hulka 29% ettevõtetest ning koguni 15% olid sunnitud töötajaid vähendama, ülejäänud ettevõtjad hoidsid töötajate hulga muutumatuna.

Kahtlemata on tänavuse küsitluse tulemused ja nende ettevaatlik toon olnud mõjutatud mitme riigi probleemsest situatsioonist ning samuti ka Eesti enda kogemusest ülemaailmse finantskriisiga. Nõnda loodetakse hoida ettevõtte tegevust varasemal tasemel nii müügi, töötajate, kui investeringute osas ja arvatakse, et üldine majanduskeskkond ei muutu oluliselt soodsamaks ega ka ebasoodsamaks vaid püsib samal tasemel. ■

Kultuuriministerium on koostanud eelnõu, millega soovitakse muuta kehtivat tühja kasseti tasu süsteemi. Tühja kasseti tasu tähendab, et kindlaks määratud tühjalt salvestuskandjalt (nt CD-plaat, videokassett) ja salvestusseadmelt (nt CD-kirjutaja, videomakk) kogutakse tasu vastavalt 8 ja 3 protsenti kauba väärtusest. Nimetatud tasu kogutakse Eestis juba alates 1996. aastast ning selle eesmärgiks on maksta hüvitist muusika- ja filmitööstuste oigustele (autorid, esitajad, fonogrammitootjad) selle eest, et nende teoseid on lubatud tasuta salvestada autori nõusolekuta. Tasu kogutakse vastavate kaupade maaletootajalt, kuid kaudseks maksjaks on eelduslikult ikkagi lõpptarbija.

Kehtivat tühja kasseti tasu süsteemi soovitakse muuta, sest praegune süsteem ei võimalda maksta autoritele õiglast hüvitist. Kui 2007. aastal maksti hüvitiseks 300 000 eurot, siis 2010. aastal 74 000 eurot. Eelnõu koostajate arvates on languse peamiseks põhjuseks asjaolu, et seoses tehnoloogia arenguga kasutavad inimesed teoste salvestamiseks seadmeid, millelt tühja kasseti tasu ei koguta (nt MP3-mängija, HD DVD-salvestaja, mobiiltelefon, mälupulk). Samas ei ole eelnõu koostajad uurinud, milliseid seadmeid ja kui palju kasutatakse teoste salvestamiseks isiklikuks kasutuseks. Need andmed peaksid olema aga aluseks hindamiseks, milline on õiglane hüvitist autoritele. Tühja kasseti tasu süsteemi muutmisel on lähtunud arvamusest, et õiglane hüvitist on ca 300 000 eurot aastas ning selle hindamise meetodikat põhjendatud ei ole. Seega on muudatuste tegemise peamiseks eesmärgiks suurendada teoste oiguste omajatele makstavat hüvitist.

Eelnõu ühe muudatusena täiendatakse olemasolevat salvestuskand-

jate loetelu tühja BD-ga (Blue-Ray) ja HD DVD-ga. Praegu kogutakse tühja kasseti tasu järgmistelt tühjalt salvestuskandjalt: audio- ja videokassetid, minidiskid, CD- ja DVD-plaadid. Sarnaselt praegusele olukorrale ei maksustata ka tulevikus tühja kasseti tasuga mälupulkaadid, mälukaarte ja kõvakettaid.

Kehtivas määruses on välja toodud ka nimekirja salvestusseadmetest, millelt kogutakse tühja kasseti tasu — VHS-, DVD-, audiokassetide ja CD-salvestusseadmed. Eelnõu koostajad soovivad olemasoleva loetelu kaotada ning tühja kasseti tasu kehtestada kõigile salvestusseadmetele, mis võimaldavad tarbijal tavalise kasutamise korral filme või muusikat salves-

Kõige problemaatilisemaks muudatusena on meie hinnangul tühja kasseti tasu kehtestamine salvestusseadmetele, millega muusika ja filmide salvestamine ei ole seadme esmane või põhiline funktsioon. Eelnõu koostajad on kinnitanud, et tühja kasseti tasu ei koguta autoraadiolt, fotokaameralt, videokaameralt, GPS-seadmelt, diktofonilt, e-lugerilt, kuid näiteks salvestavalt digiboksilt ja salvestavalt televiisorilt soovitakse tasu koguda.

tada. Selline üldine sõnastus viib paraku järelduseni, et kõigilt salvestusfunktsiooniga seadmetelt

Marko Udras
Poliitikakujundamise-
ja õigusosakonna jurist

Soovitakse laiendada nn tühja kasseti tasu maksubaasi

Eelnõu kohaselt kavandatakse kehtestada 3-protsendiline tasu nn salvestavale digiboksile ja televiisorile. Kaubanduskoda eelnõud selle praegusel kujul ei toeta.

TÜHJA KASSETI TASU	SALVESTUSKANDJA	SALVESTUSSEADE
tasu suurus	8% kauba väärtusest	3% kauba väärtusest
praegu kogutakse tasu järgnevatelt objektidelt	tühi video-, audiokassett, CD-, DVD-plaat, minidisk	salvestav videomakk, DVD-mängija, audiokassettidele ja CD-le salvestavad audiosalvestusseadmed
kavandatavad muudatused	loetellu lisatakse tühi BD (Blue-Ray) ja HD DVD	tasu hakatakse koguma ka salvestavalt digiboksilt ja televiisorilt, kodukinoseadmelt, MP3-mängijalt, iPodilt, BD- ja HD DVD-kirjutajalt ja salvestajalt (loetelu lahtine)

hakatakse alates järgmise aasta algusest tühja kasseti tasu koguma (vähemalt loob eelnõu sõnastus selleks võimalused). Eelnõus on välja toodud ainult mõned salvestusseadmed, millelt tühja kasseti tasu koguma ei hakata – nendeks eranditeks on arvuti (lauaarvuti, sülearvuti, tahvelarvuti), seadmed, mis on kasutatavad ainult arvuti vahendusel ning mobiiltelefonid (sh nutitelefonid).

Kõige problemaatilisemaks muudatuseks on meie hinnangul tühja kasseti tasu kehtestamine salvestusseadmetele, millega muusika ja filmide salvestamine ei ole seadme esmane või põhiline funktsioon. Eelnõu koostajad on kinnitanud, et

tühja kasseti tasu ei koguta auto- ja raadiol, fotokaameralt, videokameralt, GPS-seadmelt, diktofonilt, e-lugerilt, kuid näiteks salvestavalt digiboksilt ja salvestavalt televiisorilt soovitakse tasu koguda. Kaubanduskoja hinnangul ei ole eelpool nimetatud seadmetelt tasu võtmine põhjendatud, sest paljudel digiboksidel ja televiisoritel on USB-liides, mis võimaldab teoseid kopeerida, kuid väga vähesed inimesed kasutavad seda salvestusfunktsiooni. Samuti on paljudel juhtudel sellise salvestuse levitamine või reprodutseerimine teistes seadmetes (ühest telerist salvestatud saate näitamine teises teleris) tehniliste kaitsemeetmete tõttu võimatu. Lisaks salvestavale digiboksile ja televiisorile

soovitakse alates 1. jaanuarist 2012 tühja kasseti tasu koguda veel näiteks MP3-mängijalt, iPodilt, kodukino süsteemilt, BD- ja HD DVD-seadmelt.

Kaubanduskoda ei toeta kavandatavaid muudatusi salvestusseadmete osas, sest salvestusseadmete loetelu kaotamine määrusest vähendab õigusselgust ja -kindlust. Samuti suurendavad eelnõus kavandatud muudatused ettevõtete halduskoormust. Juhul kui soovitakse kehtivale süsteemile sarnase süsteemi jätkumist, oleks meie hinnangul õigustatud tühja kasseti tasu koguda ainult nendelt seadmetelt, mille põhiline funktsioon on muusika ja filmide salvestamine. Need sead-

med on vaja määruses ka selgelt defineerida ehk määrus peaks sisaldama läbipaistvat nimekirja salvestusseadmetest, millelt kogutakse tühja kasseti tasu, et vältida eriarvamusi tasu kogumisel. ■

Eelnõuga ning seletuskirjaga on võimalik tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee. Eelnõudega seotud märkused ja ettepanekud on oodatud e-posti aadressile marko@koda.ee.

Reet Teder
Kaubanduskoja esindaja
EMSKs

Sotsiaalsest ettevõtlusest

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on asunud käsitlema sotsiaalse ettevõtluse temaatikat. Lühidalt öeldes on selle põhjuseks asjaolu, et selles nähakse tulevikku. Nimelt sätestas Euroopa Komisjoni 27. oktoobri 2010. aasta teatis „Ühtse turu akt“ meetmed „kõrge konkurentsivõimega sotsiaalse turu-majanduse“ kontseptsiooni elluviimiseks. Üks soovitatud meede oli „sotsiaalse ettevõtluse algatus“. See ettepanek jäi 2011. aasta aprilli teatise „Ühtse turu akt“ lõppversiooni põhimeetmeks. Nüüd on EMSK koostamas omapoolset arvamust teemal „Sotsiaalne ettevõtlus“. Eelkõige soovitakse tuvastada prioriteetsed valdkonnad selleks, et luua Euroopas sotsiaalsetele ettevõtetele soodne keskkond.

Mis on sotsiaalne ettevõtlus või sotsiaalne ettevõtte?

Rääkides sotsiaalsest ettevõtlusest, tuleb kõigepealt täpsustada, millest juttu ehk täpsustada mõisteid. Mitmesuguste keeleliste ja kultuuriliste traditsioonide tõttu on sotsiaalse ettevõtte mõistel mitmeid tähendusi. Ühtse määratluse asemel pakub EMSK oma arvamuses välja järgmise sotsiaalse ettevõtte ühiste omaduste kirjelduse:

- vastandina kasumlikele eesmärkidele, peamiselt sotsiaalsete eesmärkide omamine, millega luuakse üldsusele või selle liikmetele sotsiaalseid eeliseid;
- tegutsemine peaaesjalikult mittetulundusühinguna, mille kasum põhimõtteliselt reinvesteeritakse mitte ei jagata eraaktsionäridele ega omanikele;
- mitmekesiste õiguslike vormide ja mudelite olemasolu: nt ühised, vastastikused ühingud, vabatahtlikud ühingud, sihtasutused, tulundus- või mittetulundusühingud; sageli on erinevad õiguslikud vormid kombineeritud ning mõnikord muutuvad need vastavalt vajadusele;
- (tihti üldist huvi pakkuvaid) kaup ja teenuseid pakkuva ettevõtjana tegutsemine, millega sageli

seondub tugev sotsiaalse kaasatuse element;

- tegutsemine sõltumatute üksus-tena, kus olulisel kohal on osalemine ja kaasotsustamise (töötajad, kasutajad, liikmed), valitsemise ja demokraatia (esindus- või avatud demokraatia) aspekt;
- tihti pärinetakse mõnest kodanikuühiskonna organisatsioonist või ollakse sellega seotud.

Kuidas edendada sotsiaalseid investeringuid

EMSK leiab, et sotsiaalsed ettevõtted vajavad oma eriomaduste ja mitmekesiste õiguslike vormide tõttu teistsuguseid rahastamisvahendeid kui muud ettevõttevormid. Sotsiaalsetele ettevõtetele sobib kogu nende elutsükli kestel paremini spetsiaalselt kohandatud hübriidkapitali vorm, mis sisaldab toetuste, omakapitali ja võlakapitali elemente. Hübriidkapital ühendab toetuse komponendi (riiklik toetus, heategevusfondid, annetused) omakapitali ja võlakohustuste/riskijagamise vahenditega. Hübriidkapitali olemusega rahastamisvahendid on tagastatavad toetused, tingimuslikult tagastamatud laenud, konverteeritavad toetused ja kasumi jagamise kokkulepped. Hübriidkapital tähendab sageli avaliku sektori

vahendite ja erakapitali vahelist tihedat koostoimet. Ja see, mida sotsiaalsed ettevõtted vajavad on kerge juurdepääs finantseerimisallikatele.

Peamised ootused Euroopa Komisjonile

Oluline on, et komisjon kindlustaks ELi õigusraamistik (nt riigiabi eeskirjad) nende uutele rahastamisvahenditele toetuse, mitte ei takistaks nende teket. Järgmine struktuurifondi programmitöö periood peab selgelt hõlmama ka programme sotsiaalsete ettevõtete loomiseks ning olema kättesaadav pikema aja jooksul. Samuti peab komisjon selleks, et struktuurifondid saaksid sotsiaalseid ettevõtteid toetada, andma struktuurifondidele juhiseid heade tavade kohta eri allikatest pärit rahastamisvahendite kombineerimisel ja kasutamisel. Sotsiaalsed ettevõtted pakuvad tihti üldist huvi pakkuvaid kaupu ja teenuseid, mida rahastatakse peamiselt avaliku sektori vahenditest. Nende rakendamisel eelistab praegune õigusraamistik tihtipeale suuri, hästikapitaliseeritud eraettevõtjaid. Välja tuleks töötada uued õiguslikud vahendid ja/või arendada olemasolevaid, et need sobiks sotsiaalsetele ettevõtetele paremini. Komisjon peaks käivitama ELI-ülese sotsi-

aalse ettevõtlusele sobilike riikliku rahastamise kontseptsioonide võrdluse. Lisaks peab kasvama sotsiaalsete ettevõtete osalemine riigihangetes. Oluline on kindlustada võrdne juurdepääs riigihangetele kõigi osalejate jaoks. Hankeid tuleks lihtsustada haldusmenetluse lihtsustamise teel. Lihtsustada soovitakse veel riigiabi eeskirju. Lisaks tuleks asuda käivitama sotsiaalsete ettevõtete sihtotstarbelisi arendusprogramme, tõsta teadlikkust sotsiaalsetest ettevõtetest ja suurendada usaldust nende vastu. Näiteks peaks Komisjon kaaluma Euroopa sotsiaalse ettevõtte märgise loomist, mis parandaks teadlikkust ja tunnustamist ning suurendaks usaldust ja nõudlust. Liikmesriigid ja ELi institutsioonid peavad tagama, et sotsiaalsed ettevõtted oleksid kaasatud poliitikaalgatusesse ja programmidesse võrdsetel tingimustel teiste ettevõtlusvormidega ning et nendega arvestataks nagu teiste ettevõtlusvormidega. Oluline on, et järgmine struktuurifondide programmitöö periood hõlmaks selgesõnaliselt programme sotsiaalsete ettevõtete käivitamiseks ja arendamiseks. Komisjon peaks andma juhiseid eri allikatest pärit rahaliste vahendite kombineerimiseks ja kasutamiseks. ■

Euroopa Komisjon

Mis peitub CE-märgistuse taga?

CE-märk on meile Euroopas juba vana tuttav. Ikka ja jälle avastame neid tähti kõikvõimalikelt asjadelt alates mobiiltelefonidest ja lüludest kuni peente arstiriistadeni.

Märk on käibel alates aastast 1993, annab tunnistust toodete vastavusest Euroliidu nõuetele ning võimaldab neil seega ELi piires vabalt liikuda. Oma tootele CE-märki kandes võtab valmistaja vabatahtlikult vastutuse selle eest, et täidetud on kõik vastavad seadusnõuded.

Märgistus kehtib Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) pakutava laia toodetesortimendi jaoks, lisaks 27 ELi liikmesriigile veel Islandil, Liechtensteinis ja Norras.

Sama oluline on aga mõista, mida CE-märgistus ei tähenda. Nimelt ei tähenda märk seda, et toode oleks ilmtingimata ELis valmistatud. Ega ka seda, et mõni valitsusasutus ta üle oleks vaadanud. Ning ta ei kehti kõigi EMPs müügil olevate toodete kohta.

Küll aga annab CE-märk märku sellest, et toode on valmistatud seaduskuulekalt. Ühtlasi kindlustab ta tootjatele, edasimüüjatele ja importijatele võrdsed tingimused.

Süsteem töötab nii: enne toote müüki paiskamist EMPs peab tootja välja uurima, kas selle suhtes kehtib mõni CE-märgiga seonduv ELi õigusakt. Kui jah, siis tuleb tootjal

viia läbi testid ja katsed, mis peaksid selgitama, kas toode vastab nõuetele.

Nii näiteks testitakse laste mänguasju, et neis ei leiduks vähktõbe põhjustavaid kemikaale. Masinad ja seadmed vaadatakse aga üle selles valguses, kas nad kedagi ohtu ei sea. Kui testid on edukalt läbitud, võib tootele CE-märgi kinnitada. (Toodetele, mille suhtes CE-märgi seadusi välja pole antud, ei tohi märgistust lisada. Samas tuleb kõiki tooteid kontrollida lähtuvalt neile kohalduvatest seadusaktidest.)

Lihtsate ja tervisele ilmselt usna ohutute toodete puhul teostab ülevaatuse tootja ise. Riskantsemate seadmete puhul — nagu meditsiinilised ja põletusseadmed — peab vastavate volitustega kolmas osapool teostama sõltumatu kontrolli. Kõikidel juhtudel tuleb tootjal aga teha riskianalüüs ja koostada tootele lisatav tehniline dokumentatsioon.

Kolmandatest riikidest pärit tooted, mis kuuluvad CE-märgistusega kaetud kategooriatesse ja tulevad müügile EMPs, peavad samuti olema märgistatud. Kuigi nõuetele vastavuse ja märgistuse enda eest vastutavad tootjad, on ka importijatel ja

edasimüüjatel tähtis roll tagamaks, et turule jõuavad vaid nõuetekohased ja sellele vastavalt märgistatud kaubad.

Ühelt poolt aitab see tagada Euroopa Liidu töökaitsenõuete täitmist, teiselt poolt aga aitab kaasa ausale konkurentsile ja kindlustab kõigile võrdsed „mängureeglid“.

Kui tegemist on kolmandas riigis valmistatud tootega ning tootjal ei ole EMPs oma esindust, peab importija ise jälgima, et tema poolt turule toodud tooted vastaksid nõuetele ega kujutaks endast Euroopa kodanikele ohtu. Importija peab tegeema kindlaks, et ELi-väline tootja on teinud mis tema kohus ja et kõik dokumendid on kättesaadaval.

Tarneketti mööda edasi liikudes: ka edasimüüjad peavad andma oma panuse, et turule jõuaksid üksnes nõuetele vastavad tooted. Edasimüüja peab ühtlasi evima põhiteadmisi seadusnõuetest — muuhulgas sellest, millistelt toodetelt CE-märki nõutakse ning missugused dokumendid nendega kaasas peavad olema. Nad peaksid tundma ära, kui toode ilmselt tingimustele ei vasta.

CE-märgistuse tähtsust arvestades on oluline tagada ka süsteemi usal-

dusväärne ja järjepidev jõustamine. Selleks on kõigil ELi liikmesriikidel omaenda turujärelevalveasutused, mis võivad kontrollida ja testida tootjate, edasimüüjate ja importijate valduses olevaid tooteid. Kui mõni toode osutub ELi õigusaktidele mittevastavaks või CE-märki on väärkasutatud, võetakse tarvitusele abinõud: mõnel juhul võidakse toode tagasi kutsuda ja hävitada. Süüdlasi võivad oodata trahvid, rängematel juhtudel vanglakaristus. Kergematel juhtudel pakutakse üleastujatele võimalust viia toode vastavusse ELi õigusaktidega.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et CE-märgistuse süsteem aitab kõigil asjaosalistel anda oma parim, et Euroopa turul leviks vaid ohutud tooted. **IT**

Täiendavat informatsiooni CE-märgistuse ja sellega kaetud toodete kohta, tarbijatele kasulikke vihjeid ning tootjatele, importijatele ja edasimüüjatele vajalikke instruksioone leiate Euroopa Komisjoni ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi veebilehelt aadressil ec.europa.eu/cemarking.

Euroopa uudised

Majanduskliima ohustab väike- ja keskttevõtete toimumist

Euroopa Komisjon esitles oktoobri alguses 2010. aasta väikese ja keskmise suurusega ettevõteteid (VKEde) käsitlevat aruannet „Kas ELi VKEde on kriisist toibumas?“ Aruandes on esitatud uuringud iga ELi liikmesriigi kohta eraldi (VKEde teabelehed). Aruanne avaldati seoses 3.–9. oktoobrini üle kogu Euroopa toimunud VKEde nädalaga. Aruandes kinnitatakse, et VKEde moodustavad endiselt ELi majanduse tugisamba. 2010. aastal tegutses ELi muus kui finantssektoris ligikaudu 20,8 miljonit VKEde; nendest 19,2 miljonit olid vähem kui 10 töötajaga mikrofirmad. Võrreldes 43 000 suurettevõttega, kes moodustavad vaid 0,2% ELi ettevõtetest, pakkusid VKEde kokku rohkem kui kaks kolmandikku (87,5 miljonit) kõikidest tööhõivevõimalustest ELi erasektoris ja 58,4% kogu aastasest brutolisandväärtusest.

VKEde arv kasvab 2011. aastal eeldatavalt 0,9% võrra ning nende brutolisandväärtus 3,9% võrra. VKEde töötajate määr kasvab pärast kaheaastast kahanemist eeldatavalt 0,4% võrra. Kuid kriis ei ole veel läbi ning VKEde peavad endiselt tegutsema ebakindlas majanduskliimas.

Komisjon koordineerib VKEde nädalat, mis toimus 3.–9. oktoobrini ning mille eesmärk on aidata kaasa VKEde tegevusele ja edendada ettevõtlust, et rohkem inimesi teeks otsuse

hakata ettevõtjaks. Sel aastal on päevakorras kaks põhiteemat: ettevõtete üleminek ja ettevõtetele pankrotijärgselt uue võimaluse andmine. Näidala põhisündmuse, VKEde nädala tippkohtumise, korraldas komisjon Euroopa Parlamendis 6.–7. oktoobrini koostöös VKEde Euroopa Parlamendi laiendatud töörühmaga ja sidusrühmade organisatsioonidega. Euroopa Komisjoni asepresident, tööstuse ja ettevõtluse volinik Antonio Tajani ütles: „Tõsiasi, et 2010. aastal aset leidnud kriisist taastumist juhtisid VKEde, näitab kui olulised nad on majanduskasvu ja tööhõive jaoks. VKEde nädala vältel püüame taas rõhutada nende kesksel rollil Euroopa konkurentsivõime tugevdamises ning vajadust asendada ärisõbraliku keskkonna edendamise poliitilise tegevuskava kesksesse selleks, et vallandada VKEde potentsiaal. Euroopa vajab uusi innovatiivseid ja loovaid ettevõtjaid, kes on valmis riskeerima. See on kriisist taastumise peamine viis.“

Täismahus artiklit on võimalik lugeda Kojas kodulehel rubriigis „Euroopa uudised“

Euroopa Liidu kampaania „Teadlik põlvkond. Sinu valik loeb!“ kutsub säästlikult tarbima

Avalöögi sai Euroopa Liidu ressursitõhusat käitumist toetav kampaania „Teadlik põlvkond. Sinu valik loeb!“,

mille eesmärk on julgustada inimesi säästlikult tarbima. Kampaania eesmärk on laiendada inimeste arusaamist sellest, et nappe loodusressursse on vaja kasutada targalt. Samuti julgustatakse tarbijaid mõtlema, millist mõju nende ostuotsused avaldavad kogu planeedile. Ressursitõhusus tähendab ressurside säästvat kasutamist — tehes vahesega rohkem ära ning minimeerides mõju keskkonnale. See tähendab õigete valikute tegemist, et tagada hea elukvaliteet mitte ainult praegu, vaid ka tulevastele põlvetele.

Kampaania üksikasjad leiate mitmekeelsel veebisaidil: www.generationawake.eu

Euroopa Komisjon investeerib 50 miljardit eurot üle-euroopaliste võrkude väljaarendamisse

Euroopa Komisjon esitas täna kava 50 miljardi euro investeerimiseks Euroopa transpordi-, energia- ja digitaalvõrkude arendamiseks. Euroopa Ühendamise Rahastust tehakse investeeringuid projektidesse, mis täidavad lüngad Euroopa põhilistel energia-, transpordi- ja digitaaltelgedel. Energiavõrkude rahastamine aitab kaasa energia siseturu edasisele loomumisele, vähendab ELi energiasõltuvust ning suurendab energiavarustuskindlust. Komisjon on kindlaks teinud projektid, mille puhul ELi lisainvesteeringud

annaksid kõige suuremat kasu. Esimest korda teeb komisjon ettepaneku võtta kasutusele ühtne rahastamisvahend kõigi kolme võrgusektori rahastamiseks, pidades kinni oma lubadusest luua sünergiaid ja lihtsustada eeskirju.

Transporditaristu ajakohastamiseks investeerib Euroopa Ühendamise Rahastu 31,7 miljardit eurot. Sellest 10 miljardit tuleb Ühtekuuluvusfondist, kus see on ette nähtud fondist abi saavate riikide transpordiprojektideks, ning ülejäänud 21,7 miljardit saavad kasutada kõik liikmesriigid transporditaristusse investeerimiseks. Põhiosa vahenditest suunatakse vähesaastavatele transpordiliikidele.

Energiasektorisse kavatakse investeerida 9,1 miljardi eurot üle-euroopalise taristu loomiseks, aidates sellega saavutada ELi 2020. aasta strateegia energia- ja kliimaeesmärke. Tänu parematele ühendustele saab energia siseturg kiiremini areneda, parandades varustuskindlust ning pakkudes võimalust transportida taastuvenergiat kulutõhusalt üle kogu ELi.

Kiiretesse ja ülikiiretesse lairibavõrkudesse ning üle-euroopalistesse digitaalteenustesse investeerimiseks nähakse ette peaaegu 9,2 miljardi euro suurune toetus. Digitaalteenuste vallas kavatakse rahastu vahendeid kasutada toetuste andmiseks projektidele, mille käigus luuakse e-ID, e-hangete, elektrooniliste tervisandmete, digitaalraamatukogu Europeana, e-õiguse ja tolliteenuste väljatöötamiseks vajalikku taristut.

Euroopat hakkab katma ühendatud transpordivõrgustik

Euroopa Komisjon võttis vastu ettepaneku muuta Euroopa maanteed, raudteede, lennuväljade ja siseveeteede keerukas võrgustik ühendatud transpordivõrguks (TEN-T).

Uue põhivõrguga kõrvaldatakse liikluse kitsaskohad, kaasajastatakse taristut ja ühtlustatakse piiriüleseid vedusid nii reisijate kui ka ettevõtjate jaoks kõikjal Euroopa Liidus. Tänu uuele võrgule paraneb eri transpordiliikide vaheline ühendus ning liikumine muutub turvalisemaks, sujuvamaks ja kiiremaks.

Transpordivaldkonna eest vastutava Euroopa Komisjoni asepresidendi Siim Kallase sõnul puuduvad täna väga olulised ühendusteel. „Euroopas kasutatakse seitset erinevat rööpmelaiust ning otseühendus raudteevõrguga on vaid 20 suuremal lennuväljal ja 35 suuremal sadamal. Ilma heade ühendusteeteta Euroopa siseturg lihtsalt ei toimi,” sõnas Kallas.

Uue poliitikaga plaanitakse rajada 2030. aastaks ühtse turu sisese transpordi alustalana toimiv põhitranspordivõrk, mis on senisest märksa väiksem. Ka rahastamisel keskendutakse väiksemale arvule projektidele. Avaldatud rahastamisetepanekutega (ajavahemikuks 2014–2020) keskendutakse Euroopa Liidus transpordi rahastamisel põhivõrgule.

Uut TEN-T põhivõrku hakkab toetama peamiselt liikmesriikide poolt rahastatav üldvõrk. Eesmärk on tagada, et 2050. aastaks saavutataks olukord, kus enamikul eurooplastel ja ettevõtjatel kulub üldvõrgust põhivõrgu juurde jõudmiseks 30 minuti sõiduaega.

Euroopa Ühendamise Rahastu kaudu eraldatakse 31,7 miljardit eurot, et stimuleerida liikmesriikide edasisi investeeringuid.

TEN-T võrgul on kaks tasandit: 2030. aastaks loodav põhivõrk ja 2050. aastaks valmiv üldvõrk. Üldvõrk katab kogu ELi ja tagab juurdepääsu kõikidele piirkondadele. Põhivõrgu puhul loetakse esmatähtsaks TEN-T kõige olulisemaid ühendusi ja transpordisõlmi, mis peavad valmis saama 2030. aastaks. Mõlemad tasandid hõlmavad kõiki transpordiliike: maantee-, raudtee-, lennu-, sisevee- ja mere-transporti ning mitmeliigilise transpordi platvorme.

TEN-T poliitika ja ülejäänud üle-euroopaliste võrkude poliitika eesmärk on luua ühtset turgu toetatav transporditaristu ja ühendused, et tagada kaupade ja inimeste vaba liikumine ning toetada majanduskasvu, töökohtade loomist ja konkurentsivõimet Euroopa Liidus.

Kaardid, mis näitavad TEN-T (Trans-European Transport Network, e.k üle-euroopaline transpordivõrk) põhivõrku aastaks 2030 ja peamisi transpordikoridore rahastamisperioodiks 2014–2020 on leitavad aadressilt ec.europa.eu/transport.

Euroopa Liidu tippfirmad suurendavad investeeringuid innovatsiooni, kuid konkurendid liiguvad kiiremini

Euroopa Komisjoni avaldatud tööstuslikku teadus- ja arendustegevusse investeerimise 2011. aasta tulemustabelist selgub, et Euroopa Liidu tippettevõtete investeeringud teadus- ja arendustegevusse taastusid 2010. aastal jõudsalt.

Kui 2009. aastal investeeringud vähenesid 2,6%, siis 2010. aastal suurenesid need 6,1%. Maailma 1400 tippettevõtet hõlmavad andmed annavad aga tunnistust ka sellest, et Euroopa Liidu ettevõtted tervikuna jäävad teadus- ja arendustegevuse kasvu poolest maha oma peamistest konkurentidest Ameerika Ühendriikides ja mõnedes Aasia riikides.

Maailma 50 kõige enam teadus- ja arendustegevusse investeeriva ettevõtte hulka kuulub 15 Euroopa Liidu, 18 Ameerika Ühendriikide ja 13 Jaapani firmat. Pingerea tipus on kaks farmaasiaettevõtet: Sveitsi Roche (7,2 miljardit eurot) ja Ameerika Ühendriikide Pfizer (7 miljardit eurot). Suurim teadus- ja arendustegevuse investor Euroopa Liidus on kuuendal kohal paiknev Volkswagen (6,3 miljardit eurot), millele järgnevad Nokia (11. kohal 4,9 miljardi euroga), Daimler (13. kohal 4,8 miljardi euroga) ja

Sanofi-Aventis (14. kohal 4,4 miljardi euroga).

2010. aastat iseloomustab üldine positiivne trend — ülemaailmsed investeeringud teadus- ja arendustegevusse suurenesid 4%. Jätkus Aasia riikidest pärit ettevõtete teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute märkimisväärne kasv, sealhulgas Hiina ettevõtete puhul 29,5% ning Lõuna-Korea ettevõtete puhul 20,5%. Tulemustabelisse kantud 1400 ettevõttes töötas 2010. aastal üle 40 miljoni inimese, s.o 3% rohkem kui 2009. aastal. Viimase kaheksa aasta suundumuste analüüs näitab, et tööhõive kasv teadus- ja arendustegevusmahukates sektorites on üldiselt suurem ning majanduslangusest vähem mõjutatud kui muudes sektorites.

Euroopa Liidu tulemustabeli ettevõtete investeeringutest teadus- ja arendustegevusse pärineb rohkem kui kaks kolmandikku kolmes suurimas liikmesriigis (Saksamaa, Ühendkuningriik ja Prantsusmaa) asuvatest ettevõtetest.

Euroopa Liidu 2011. aasta tööstuslikku teadus- ja arendustegevusse investeerimise tulemustabel ja muud IRMA (Industrial Research Investment Monitoring and Analysis) aruanded on saadaval aadressil iri.jrc.ec.europa.eu/reports.htm

Tiia Randma
Haridusnõunik

Kaubanduskojas arutleti kutseõppe ning koolivõrgu korrastamise teemadel

Reedel, 13. oktoobril toimus Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse ja Riigikogu Kultuurikomisjoni ühisistung. Külalistena osalesid haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo, Haridus- ja Teadusministeeriumi (HTM) asekanstler Kalle Küttis, HTM kutse- ja täiskasvanuhariduse osakonna juhataja Andres Pung, HTM kutseõppeasutuste talituse juhataja Teet Tikko ja Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingu juhatus¹.

Ühisistungil räägiti kutseõppega kaasneva majandustegevuse korrastamise võimalustest ning Eesti

Toomas Luman: „Kõigile arusaadavalt on kvaliteetne kutseõppe kallim kui üldharidus. Samas on Eestis kutseõppe õpilaskoha rahastus madalam kui üldhariduses ning see suhe on viimastel aastatel veelgi kutseõppe kahjuks kaldunud.“

koolivõrgust. Kaubanduskoja juhatuse esimees Toomas Luman tõdes ühisistungit sisse juhatahes, et ette-

võtjate, koolijuhtide, poliitikute ning ametnike traditsiooniks saanud kohtumine on andnud hea võimaluse erinevaid olulisi küsimusi koos arutada. Peatudes haridussüsteemi rahastamise teemal tõdes Luman, et olukord vajab läbiarutamist ning muutmist. „Kõigile arusaadavalt on kvaliteetne kutseõppe kallim kui üldharidus. Samas on Eestis kutseõppe õpilaskoha rahastus madalam kui üldhariduses ning see suhe on viimastel aastatel veelgi kutseõppe kahjuks kaldunud,“ lisas Luman.

Kohtumisel tõdeti, et õppeprotsessi käigus valmivate toodete ja teenuste osas peab kutsekoolidel olema selge, millises ulatuses on neil võimalik ka majandustegevuse õigus. Nõustuti, et müügikõlblikkuse seadmine praktilise töö eesmärgiks kujundab lisaks teooria kinnistamisele ka õpilase isiklikku vastutust tehtava osas ning annab õppeprotsessile suurema väärtuse ja tähenduse.

Riigikogu kultuurikomisjoni esimees Urmas Klaas kinnitas seadusandja valmisolekut majandustegevuse seadustamiseks kutseõppes, viies vajalikud muudatused sisse ettevalmistamisel olevasse kutseõppeasutuse seaduse eelnõusse. „Ei ole normaalne, et koolijuhid peavad õiguskuulekuse piiril laveerima ja

otsima kõverteid, et täita riigi poolt antud ülesandeid. Selline olukord tuleb kiiresti ära lahendada.“

Teise teemana oli arutlusel Eesti koolivõrk, fookusega gümnaasiumiastmel. Sissejuhatuseks tõdes Toomas Luman, et veel kümme aastat tagasi oli Eestis 84 kutsekooli, täna 33. Samal ajal on meil 224 gümnaasiumi, mis sest, et mõnes ainult 30 õpilast. Lisades, et kõike seda arvestades oleks viimane aeg arutada, kuidas kutseõppeasutuste korrastamise kogemust rakendada ka gümnaasiumi koolivõrgus.

Koolivõrgu probleemidel arutlenud haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo sõnas, et gümnaasiumiõppe sisulise kvaliteedi tagamise mõtet kannab 2010. aastal jõustunud põhikooli- ja gümnaasiumiseadus ning sellega kehtestatud kvaliteedikriteeriumid gümnaasiumile. Samas tõdes ta, et koolivõrgu probleem on seni lahendamata. „Olen seda meelt, et nii edasi ei saa jätkata, midagi peab ette võtma,“ ütles Aaviksoo.

Koos tõdeti, et arutelude ja selgituste jätkumine koolivõrgu korrastamise teemadel on hädavajalik ning ka ettevõtjad on valmis selles kaasa lööma ning möödapäasmatute,

kuid ebapopulaarsete, otsuste tegemisel riigile toeks olema.

Kaubanduskoja juhatuse ja Riigikogu kultuurikomisjoni haridusteemaatiliste ühisistungite traditsioon sai alguse 2006. aastal. Kaks korda aastas toimuvatel kohtumistel on mõtteid vahetatud Eesti haridussüsteemi kitsaskohtade üle. **■**

¹ Kutseõppe Edendamise Ühingu juhatusse kuuluvad: Tanel Linnus, Võrumaa Kutsehariduskeskuse direktor; Paul Alekand, Tallinna Tööstushariduskeskuse direktor; Raivo Niidas, Tallinna Ehituskooli direktor; Riina Müürissepp, Pärnumaa Kutsehariduskeskus; Haana Zuba-Reinsalu, Luua Metsanduskool; Pille Tarto, SA Innove, Neeme Rand, Kuressaare Ametikool; Tiia Randma, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda.

Piret Potisepp
Innovatsioonikeskusest
InnoEurope

Uuenduslik pilk avalikule ruumile

2.-4. novembril 2011 toimub Tallinnas esmakordselt rahvusvaheline maastikuarhitektuuri kongress „Mind the Gap. Landscapes for a New Era”. Eestis toimuv maastikuarhitektuuri alane tähtsündmus paneb aluse Euroopa iga-aastastele kongresside sarjale. Kongressi korraldaja on Eesti Maastikuarhitektide Liit. Ürituse eel uurisime, mida olulist saavad maastikuarhitektid ära teha avaliku ruumi parandamisel.

Linnaruumis puudub inimlik mõõde

„Kõige tõsisem tühimik on fakt, et ajal, mil linna- ja kohaplaanide, ehitiste ning maastike eest hoolitsevad inimesed, kes mõistavad antud temaatikatega seotud küsimusi ning on nende aspektide ülevaatamise jaoks sobiva haridusega, ons INIMLIK MÕÕDE see, mida ei käsitleta korralikult,” tõdeb Jan Gehl, mitmete auhindadega pärjatud linnauurija ning kongressi üks peaesinejatest. „Päris tihti pöörduakse maastikuarhitektide poole, kui vajatakse „ilusate rohealade eksperte”. Maastikuarhitektid kaasatakse konsultantidena peale seda, kui linnaplaneerimise ja inseneritehniliste lahendustega on jõutud lõpuni ning projekti piirid on paika pandud ja lõplikud,” toob teise puuduse välja Antje Stokman, teadlane, õppejõud ja praktiseeriv maastikuarhitekt Saksamaalt. Tulemuseks on aga avalikud ruumid linnas, mis ei paku ei linnakodanikele ega selle küllastajatele mingisugust väärtust.

Kuidas linna paremaks muuta?

Antje pakub omalt poolt välja kaks lahenduskäiku: „Vastandlik olukord seab maastikuarhitektid tahtmatult

Foto: Damiano Cerrone • 2011

kahte omavahel vastanduvasse rolli. Üks võimalus on leppida oma igapäevilise kaunistaja rolliga, kes järjepidevalt dekoreerib fragmenteeritud ruume, mis on sisuliselt ehitisi ümbritsevad jäänukid või süsteemid linna infrastruktuuris. Teiseks variandiks on aga võtta roll kui alatine keskkonnakaitsja, kes rabeleb selle nimel, et vältida, kompenseerida või kahandada maastikesse sekkumisi, mis on olnud eelnevalt inseneride, arhitektide ja teiste maastikuarhitektide poolt ellu viidud töö tulemuseks.

Maastikud pole staatilised ega eales lõplikud. Maastikud kasvavad. Nad muutuvad vastavalt ilmastikutingimustele ja aastaegadele. Maastikuarhitektide kohuseks on kindlaks määrata ökosüsteemi loomuomased dünaamikad, neid inimeste

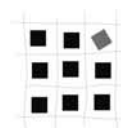
vajadustele vastavaks parandada,” ütleb Antje lõpetuseks.

Vaja on häid ideid ning tahet koostööks

„Kongressi teemad tõstatavad arutelu kitsaskohtadest linnastruktuuris, elu- ja elamiskvaliteedist ning esinejad ja osalejad otsivad ühiselt neile väljakutsetele võimalikke lahendusi,” selgitab Bruno Marques, konverentsi peakorraldaja Eesti Maastikuarhitektide Liidust. „Kongressi „Mind the Gap. Landscapes for a New Era” eesmärgiks on koguda kokku erineva taustaga spetsialistid ning võimaldada neil jagada kogemusi, kuidas tagada inimeste elukvaliteeti stiihiliselt arenevates linnades,” lisas Marques. „Korraldajana loodan siiralt, et kongressil

osalevad maastikuarhitektid ja teised linnaga tegelevate erialade spetsialistid nagu arhitektid, sotsioloogid, urbanistid saavad ürituselt häid ideid ning väärtuslikke kontakte nii Euroopast kui kaugemalt,” on Marques lootusriikas.

Tähtis on, et sellise mastaapse ürituse toimumine Eestis paneks aluse avalikule arutelule, mille tulemuseks on edukas koostöö linnaruumi parandamiseks. ■

MIND THE GAP
Landscapes For A New Era
EFLA REGIONAL CONGRESS
OF LANDSCAPE ARCHITECTURE
02-04 Nov 2011 Tallinn, Estonia

Kongressi kohta leiab lisainfot
veebilehelt www.efla2011.com.

Eva Maran
Teenuste osakonna
projektijuht

Soome äripartnerina — koostööst partnerluseni

Juba kuuendat korda korraldasid Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, EAS Helsingi esindus ning Soome Suursaatkond Tallinnas ühise seminari. Seekordne üritus toimus 24. oktoobril Nordic Hotel Forumis.

Ligi 120 kuulaja ees arutlesid 17 erineva eluala eksperti Eesti ja Soome partnerlussuhete üle ning andsid häid näpunäiteid, kuidas Soome turul ja Soome partneritega paremini hakkama saada.

Soome suursaadiku Aleksi Härköneni ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda juhatuse esimehe Toomas Lumani tervitustele järgnesid kaks paneeldiskussiooni. Esimeses diskussioonis käsitlesid Raimo Alakorpi (Tampere regiooni Majanduse-, Transpordi- ja Keskkonnaarengu Keskus), Andre Pung (Välisministeerium), Indrek Tammeaid (Helsinki Business Hub) ja Heikki Mäki (Soome-Eesti Kaubanduskoda) Eesti

ja Soome positsiooni ja võimalusi Euroopa turul, kus valitseb palju ebakindlust. Tõdeti, et mõlema riigi majandused on piisavalt tugevad, et mitte liigselt muretseda, samas tasub kindlasti olla valmis võimalikuks kriisiks, sest mõlemad riigid on tugevasti mõjutatud ülejäänud Euroopa majanduse olukorrast.

Järgmises diskussioonis võtsid sõna Indrek Petersoo (Ericsson Eesti), Sami Heikkiniemi (TEKES), Heidi Kakko (Eesti Arengufond) ja Kristjan Laanemaa (Ambient Sound Investment). Vaadeldi erinevaid Eesti ja Soome startup ettevõtteid ning analüüsiti parimaid praktikaid ja toodi esile olulisim, mida üksteiselt õppida.

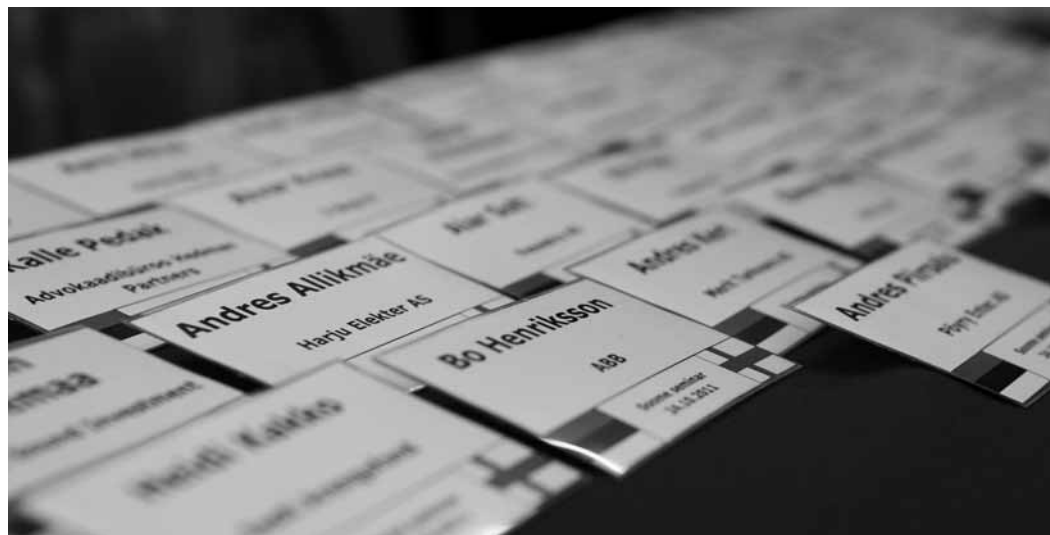
Aurelia Lorents (EAS) tutvustas Soome turule sisenejatele erinevaid äritegemise võimalusi. Kalle Pedak (Advokaadibüroo Hedman Partners) rääkis olulistest õigusalastest punktides, mida pidada silmas Soomes ettevõtlusega tegelemisel. Priit Alamae (Webmedia) jagas oma kogemust Soome ettevõtte ostmisel ning Webmedia jaoks uute kompetentsuste omandamisest läbi selle protsessi.

Viimases paneeldiskussioonis osalesid Valdar Liive (EAS Helsingi), Priit Raud (AMO Group), Andres Allikmäe (Harju Elekter) ning Bo Henriksson (ABB), kellest kõik omavad pikaajalist kogemust

Soome ja Eesti vahelises suhtlemises. Jõuti järeldusele, et need kaks maad on piisavalt sarnased, et teha edukat koostööd, kuid kindlasti peab arvestama üksteise eripärasid, nii on võimalik viia suhted uuele, partnerluse tasandile. Kumbki pool ei tohiks eeldada, et teab partnerit piisavalt hästi, sest on mitmeid nüansse, milles me oleme erinevad, kuid nendega arvestamisel täiendavad need omadused teineteist.

Seminarile järgnes meeleolukas vastuvõtt Soome suursaatkonnas, kuhu olid oodatud kõik seminaril osalejad ning teised Soome-Eesti suhetega seotud inimesed. **■**

Need kaks maad on piisavalt sarnased, et teha edukat koostööd, kuid kindlasti peab arvestama üksteise eripärasid, nii on võimalik viia suhted uuele, partnerluse tasandile.

Taivo Paju
Juhtimisajakirja Director
peatoimetaja

Kuidas teha tööd, mida vihkad

Naudin seda, et Director Meedia kõik 12 töötajat on erakordsed. Nad on eesmärgile pühendunud, nad annavad endast iga päev rohkem kui 100%.

Kõigele lisaks on nad alati loovad ja inspireerivad.

Tegelik elu pole õnneks või kahjuks päris see. Sest tege- mist on inimeste, mitte robotitega. Teiseks — piinlik tunnustada, aga ka mina ise omanikuna ei suuda 365 päeva aastas härra Imeline olla. On olnud päevi, kus ainuüksi hommi- kune mõte tööleminekust ajab pahuraks.

Õnneks lohutab mind teadmine, et ma ei torka sellega halvast mõttes silma. Üks soliidne uuring ütleb, et kuni 80% inimestest on oma tööga rahulolematud (peamiselt küll üks- nes aeg-ajalt). Põhjusi on must- miljon, alates ülemuse halvast käit- tumisest kuni hangunud palga ja kasvanud töökoormuseni.

Asjad on juba kord nii, et mingi osa tööst meeldib paratamatult rohkem, mingi osa vähem. Loogika, kuidas sellega toime tulla, on lihtne: kui negatiivset on rohkem, otsi uus töö. Kui positiivset on rohkem, aitab päris hästi asjade selgeks mõtle- mise retsept, mida soovib kolum- nist Ali Luke Dumb Little Mani blogist: alustuseks tuleb kirja panna kõik see, mis on sinu töös tore. Nii suured kui väikesed asjad, alates uuest ametiautost kuni merevaa- tega kontorini. Enamasti polegi seda kõike nii vähe — me lihtsalt ei mõtle sellele iga päev.

Seejärel aga pane kirja asjad (nii suured kui väikesed), mis su tööd meeldivamaks muudaksid. Näiteks alates nõmeda töökaaslase kõrvalt ärakolimise kuni ametikõrgenduse küsimiseni välja. Ära muretse, mõned neist ei pruugi ehk kunagi täituda, aga pane ikkagi kirja! See- järel vali välja üks, mille teed teoks järgmisel nädalal, ja teine, mille teed teoks järgmisel kuul.

Tundub siiski, et see retsept töötab paremini siis, kui põhjused on väli- sed — kui sinu suurim probleem ongi kõrval istuv kolleeg. Mu enda jaoks muutub töö vastukarva just neil hetkedel, kui asjad ei tule välja nii hästi, nagu ise tahaksin. Ja kui teised piisavalt kähku aru ei saa, miks peaks asju nii ja mitte teisiti tegema. Objektiivselt tähendab see suuresti ka seda, et mu ambitsioo- nid on olnud neil hetkedel liiga eba- realistlikud.

Tean seda. Aga tööga on nagu inim- suhetega: üksteist vihatakse vaid siis, kui tunded on tugevad. Mida rohkem su töö sulle korda läheb, seda rohkem kõik sellega seotu närvi ajab.

Sellises olukorras on kõige parem eeskuju võtta ühelt eriliselt inimliigilt, kui nii võib öelda — nimetan neid

kulgejateks. Nende elu mõtteks ongi töötada nädalas 40 tundi, mitte rohkem. Nad teevad, mida nõu- takse, paistmata mõne erilise os- kuse poolest silma. Ja on laias laastus rahul ka oma palgaga. Aga neil on üks suurepärane omadus: nad ei lase oma ambitsioonidel üldse pead tõstagi.

Kui selliseid inimesi ei oleks — kui Eestis oleksid kõik saavutajad (ja lepime kokku, et saavutajad ei ole üle laipade kõndijad, vaid asjade edasiviijad) —, siis elaksime juba ammu piltlikult öeldes Šveitsis. Aga teiselt poolt: kui saavutajad suudak- sid kulgejatelt õppida seda, et nad oma ambitsioonidega end liialt ära ei piitsutaks, siis oleks eesti rahva õnneindeks ikka kõvasti kõrgem. ■

Liikmelt liikmele

Teil on võimalus leida koostöö- partnereid ning uusi kliente teiste Kaubanduskoja liikme- te hulgast. Sooduspakkumi- se tingimuseks on selle keh- timine kõigile liikmetele.

Lisainfo:
KAIDI TALSSEN
Tel: 604 0085
E-post: kaidi@koda.ee

WSI Online

WSI internetiturunduse koolitus- te eripakkumine Kaubanduskoja liikmetele! Veel enne 2011. aasta lõppu korraldab WSI kaks põ- nevat ja praktilist internetiturun- duse teemalist koolitust. Koja liikmetele koolitused soodus- pakkumisena -30% tavahinnast.

- „6 strateegiat jõulumüügi suurendamiseks“
on koolitus, kus käsitletakse 6 põhitemat: kampaaniale- hed, Facebooki kampaania ja reklaam, e-maili turundus, YouTube videod, Google Adwords ja QR koodid. Tule koolitusele ja aitame sul ko- hapeal töötada välja isikliku turundusplaan!
- „Sotsiaalmeedia uued suunad aastal 2012“
on koolitus neile, kes on hu- vitatud oma ettevõtte sot- siaalmeedia strateegia üles- ehitamisest või uuendami- sest. Käsitleme olulisemaid suundi sotsiaalmeedias uuel aastal, sh Facebooki uuend- dused, YouTube video reaali- ne kasutamine, nutitelefo- nide roll sotsiaalmeedia jät- kuvas kasvus ning palju muud huvitavat ja praktilist.

Lisainfo: Armin Tüll
E-post: armin@wsionline.ee
Tel: 503 5151
www.wsionline.ee

EELTEADE:

Äriviit Valgevenesse

5.-8. detsembrini

Kaubanduskoda koostöös Eesti saatkonnaga Minskis, Valgevene Kaubandus-Tööstuskoja ja EASiga korraldab 5.-8. detsembrini äriviit Valgevenesse. Programmis on äriseminar, ettevõtetevahelised kohtumised ja firmade külastused ning huvi korral ka messi Belproduct 2011 külastus.

Oma huvist osaleda palume võimalikult kiiresti märku anda, samuti ootame juba praegu ettepanekuid programmi täiendamiseks.

Esmaspäev, 5. detsember

- Lend Tallinn-Helsingi-Minsk
- Majutamine hotelli
- Kohtumine suursaadik Jaak Lensmendi ja lauaülem Ott Laidoga

Teisipäev, 6. detsember

- Äriseminar
- Ettevõtetevahelised kohtumised

Kolmapäev, 7. detsember

- Fimade/organisatsioonide külastused
- Messikülastus

Neljapäev, 8. detsember

- Isiklikult kokkulepitud kohtumised või vaba aeg

VÄLISMINISTEERIUM

Lisainfo ja registreerimine:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093
E-post: kristy@koda.ee

Lühiseminarid 22. novembril Tartus, Atlantise konverentsikeskuses

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja TJO Konsultatsioonid korraldavad 22. novembril Tartus, Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2) kaks lühikoolitust: „ISO 9001 — millest alustada?“ ja „Efektiivsuse suurendamine *lean*-põhimõtete abil, *lean* mäng“. Mõlemad seminarid viib läbi Tauno-Jussi Onoper, TJO Konsultatsioonid juht ja juhtimiskonsultant, kes on osalenud enam kui 100 organisatsiooni arendamisel (juhtimissüsteemi, strateegia, efektiivsuse, protsesside korrastamise ja *lean*-projektid jpm). Samuti on ta rahvusvaheliste standardite kohaselt akrediteeritud nõustaja (ILM/SFEDI Accredited Business Support Professional). Paljude rahvusvaheliste standardite tõlkija (sh ISO 9001, ISO 14001 jpt) ning Eesti algupärase standardite (nt EVS 18001, EVS 903) väljatöötamisega seonduvate projektide läbiviija

ISO 9001 — millest alustada?

Kell 9.30-13.00 toimuva lühiseminar „ISO 9001 – millest alustada?“ sihtgrupiks on organisatsioonid, kes soovivad välja arendada ISO 9001 nõuetele vastava kvaliteedijuhtimissüsteemi. Osalemistasu on 14 eurot, hinnale lisandub käibemaks. Kui sama firma esindaja osaleb ka pärastlõunal toimival seminaril „Efektiivsuse suurendamine *lean*-põhimõtete abil, *lean* mäng“, rakendatakse mõlema koolituse puhul hinnasoodustust -10%. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid ja kohvipausid. Käsitlusele tulevad teemad:

- Kvaliteedijuhtimissüsteemi mõte
- Standardi ISO 9001 sisu ja dokumenteerimise nõuded
- ISO 9001 juurutamine samm-sammult
- Kuidas jõuda ISO 9001 sertifikaadini
- Kust saada raha?
- Tagasiside sertifitseerijate tähelepanekute

Efektivsuse suurendamine *lean*-põhimõtete abil, *lean* mäng

Kell 13.30-17.00 toimuva lühiseminar „Efektivsuse suurendamine *lean*-põhimõtete abil, *lean* mäng“ sihtgrupiks on tootmisettevõtete tegev- ja tootmisjuhid, kes soovivad saada rohkem teada *lean*-tootmise meetodite kohta ja kogeda praktikas *lean*-tootmise põhimõtete mõju tootmise läbilaskevõime suurendamisele ning kulude alandamisele. Kuna *lean*-põhimõtted on rakendatavad ka nt logistikas, teeninduses ja teistes valdkondades, siis on oodatud ka nende organisatsioonide juhid, kui nad otsivad ideid juhitava organisatsiooni tulemuslikkuse suurendamiseks, sh kulude ja kadude vähendamiseks. Osalemistasu on 19 eurot, hinnale lisandub käibemaks. Kui sama firma esindaja osaleb ka 22. novembri ennelõunal toimival ISO 9001 koolitusel, siis rakendatakse mõlema koolituse puhul hinnasoodustust -10%. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid ja kohvipausid. Käsitletavad teemad:

- *Lean* mõtteviis ja levinumad *lean* meetodid — kuidas neid Eesti ettevõtetes rakendada
- Kadude (raiskamiste) vähendamine
- Lükka vs tõmba („*Push*“ vs „*Pull*“) süsteem, *kanban* süsteem
- Protsessi koormuse tasakaalustamine
- *Kaizen* süsteemi käivitamine
- Millest alustada, kuidas edu saavutada?
- Teadmiste kinnistamiseks *lean* mängu läbiviimine

Info ja registreerimine:
Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Tartu esindus
E-post: tartu@koda.ee • Tel: 744 2196

Euroopa äri- ja teadusfoorum Smart Exchange for Future Cities — Projects, Partnerships and Cooperation 17.-18. novembril Berliinis

Euroopa äri- ja teadusfoorumi soov on tuua kokku erinevate sektorite ettevõtete ja uurimisinstituutide esindajad ning anda neile võimalus innovatiivsete ideede vahetamiseks, kontaktide loomiseks ja koostööprojektide algatamiseks.

Foorumi eesmärk on toetada sektoritevahelist innovatsiooni ja ideede vahetamist; luua võimalused tehnoloogia ülekandmiseks teadusest ettevõtlusesse ja vastupidi ning tuua kokku potentsiaalsed koostööpartnerid erinevatest Euroopa piirkondadest.

Detailsema informatsiooni foorumi kohta: päevakava, registreerumisprotseduuride kirjelduse ja praktilised nõuanded leiata ürituse kodulehelt aadressil www.amiando.com/EBSF2011. Eesti ettevõtetele on osalemine tasuta, ürituse kodulehel registreerumisel nõutud osalemiskoodi saate Kaubanduskojast.

Lisainfo:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Digitaalse allkirja ja elektroonilise isikutuvastamise kasutamisest ettevõtluses

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda viib läbi Euroopa Komisjoni poolt algatatud uuringut seoses digitaalse allkirja ja elektroonilise isikutuvastamise kasutamisega ettevõtluses. Komisjonil on plaanis muuta neid teenuseid puudutavat seadusandlust, kuid eelnevalt soovivad nad küsida ettevõtjate seisukohti, kogemusi ja soovitusi. Komisjoni eesmärgiks on suurendada nende teenuste kasutamist ning muuta liikmesriikide vahelised tehingud mugavamaks, kiiremaks ja turvalisemaks.

Palume teie tagasisidet antud teemal
enne 14. novembril!
Lingi küsimustikule leiata Kaubanduskoja
kodulehelt rubriigist „Uudised”.

Seminar

Eesti puidutööstusettevõtteid Prantsuse turule: Võimalused ja trendid Prantsuse puidusektoris

16. novembril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda organiseerib koostöös EASI ja Prantsuse Suursaatkonnaga Tallinnas ning mitmete nii Eesti kui Prantsuse puidusektori ettevõtete kaasabil praktilise seminari Eesti puidusektori ettevõtetele. Seminari eesmärgiks on tutvustada Prantsusmaa puidutööstust ja võimalusi koostöök. Nõu annavad Prantsuse ettevõtjad ja kogemusi jagavad Prantsuse turul juba tegutsevad Eesti firmad.

Seminari programm

- 9.30 Avasõnad
- Mait Palts, peadirektor, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
 - Frédéric Billet, Prantsuse suursaadik Tallinnas
- 9.45 Lühiülevaade Prantsuse majandusest
- Kristina Kalda, majandusosakond, Prantsuse Suursaatkond Tallinnas
- 10.15 Prantsuse puidusektor — nõudlus, trendid ja seadusandlus
- François Piednoël ja Dominique Flot, juhatuse liikmed,
 - Couleur Bois (puitmajade müüja)
- 11.00 Prantsuse puiduimportööri turundusnipid — kuidas eksportida Prantsusmaale ja kuidas suhelda Prantsuse firmadega?
- Eric Dreneau, konsultant ja partner, Vrai Environnement (puidu ümbertöötlemisettevõtte)
- 11.45 Kohvipaus
- 12.00 Eesti firma Majand OÜ 6-aastane ekspordikogemus Prantsusmaaga
- Kristjan Kruusmägi, juhatuse esimees, Majand OÜ (Käsitsi valmistatud palkmajade tootmine ja ehitus)
- 12.30 Koostöö Prantsusmaaga — Puidukoda OÜ tähelepanekud
- Kristjan Saks, müügidirektor, Puidukoda (puidutöötlemisettevõtte)
- 13.00 Kokkuvõtteid ja arutelu (pakutakse suupisteid)

Seminari töökeel on inglise keel.

Osalustasu 25 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

Lisainformatsioon ja registreerumine:
ELISE CHANEL
Tel: 604 0082
E-post: Elise.chanel@koda.ee

Eelregistreerunutele tasuta infoseminarid üle Eesti: Uut Euroopa Liidu rahastusest ning abiprogrammidest ettevõtte arenguks ja ekspordi edendamiseks

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös Euroopa Komisjoni esindusega Eestis vahemikus oktoober-november 2011 üle Eesti kokku 14 seminari, mille käigus käsitletakse ettevõtjatele olulisi aspekte Euroopa Liidu poolt pakutavates otsestes ja kaudsetes ettevõtlus-toetustes. Seminarisarja eesmärgiks on luua eeldused ettevõtetele kiiremaks arenguks, ekspordikäibe ja kõrgema lisandväärtusega toodete ning teenuste osakaalu suurendamiseks. Seminaridel kõnelevad esinejad Eesti Kaubandus-Tööstuskojast, Euroopa Komisjoni Esindusest Eestis, Eesti Tootukassast, Pärnu puiduklastrist, Ida-Viru turismiklastrist ning kohalikest edukatest ettevõtetest.

Seminaride päevakava

- 9.45–10.00 *Kogunemine ja hommikukohv*
- 10.00–11.00 I osa. Seminari sissejuhatus. Kes ja kuidas toetab ettevõtteid nende tegevuses? Rahalised ja immateriaalsed toetuse võimalused. Ülevaade eurotoetustest, viimased arengud.
- 11.00–11.30 *Kohvipaus*
- 11.30–13.00 II osa. Mida pakub Euroopa Liit efektiivsuse ja konkurentsivõime tõstmiseks?
- EURES — mis on *Youth@Work* ning *Erasmus for Young Entrepreneurs*? (Esinevad Tootukassa ja EK esindajad)
 - Milliseid võimalusi luuakse ettevõtjatele uue teenuste direktiiviga? Mis on *Small Business Act*? Euroopa Liidu strateegia aastaks 2020 — mida me tulevikus oodata võime?
- 13.00–13.45 *Lõunapaus (pakutakse sooja lõunat)*
- 13.45–15.15 III osa. Kuidas leida kontakte ja olla edukas välisurgudel (alustada müüki piiri taha)?
- Mis on eksport ja mis eristab ekspordimüüki tavalisest müügist. Klastrid — mis need on ja milleks?
 - Edukas ekspordilugu ja kliendisuhete olulisus — ühe ettevõtte näide.
- 15.15–16.00 IV osa. Leia enda jaoks sobiv rahastusallikas ja nõustamisüksus ning määra, kelle juurde peaksid pöörduma oma küsimuste ja probleemidega.

Seminarid toimuvad

8. nov	Põlvamaa, Põlva	15. nov	Lääne-Virumaa, Rakvere
9. nov	Võrumaa, Võru	16. nov	Ida-Virumaa, Jõhvi
10. nov	Valgamaa, Valga	17. nov	Ida-Virumaa (vene keeles), Narva

Kutse esimesele rahvuslikule
Hiina impordi messile

China International Import Expo

29.-31. märtsil 2012 Hiinas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda on Stockholmis resideeruva Jiangsu provintsi kaubandusesindaja kaudu saanud ametliku kutse osaleda Hiina esimesel rahvuslikul tasandil korraldataval impordimessil – China International Import Expo 2012.

CIE2012 toimub 29.-31. märtsini 2012 Kunshanis, Jiangsu provintsis Hiina Rahvusvahelise Kaubanduskoja ja Jiangsu provintsi valitsuse toetusel ja see pakub suurepärase võimaluse välisfirmadele tutvustada Hiinas oma tooteid ja tehnoloogiaid (eriti tehnilisi seadmeid, infotehnoloogiaid, kesk-konnatehnikaid- ja tehnoloogiad, tarbekaupu).

Miks osaleda?

- See on esimene rahvuslikul tasandil impordööridele mõeldud mess Hiinas, mis annab välisfirmadest tootjatele ja ekspordööridele hea platvormi Hiina turule minekuks.
- Aktiivne reklaamikampaania toob messile kvalifitseeritud Hiina impordööre.
- Eelnevalt kokkulepitud kohtumised, külastused, messistendiga esinemise võimalus – kõik selleks, et messil osalemine oleks võimalikult edukas.
- Parim koht uute trendide ja Hiina import-turu tegutsemisprintsiipide õppimiseks.

Palume firmadel, kes oleksid huvitatud selle messi külastamisest või messil osalemisest endast esimesel võimalusel Kaubanduskoja teenuste osakonnale märku anda. Lisainfo messi kohta: www.importexpo.org/web/english.

Lisainfo ja registreerimine:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093

E-post: kristy@koda.ee

Seminaridel osalemine on TASUTA, kuid vajalik on eelregistreerimine!
Registreerimine Eesti Kaubandus-Tööstuskoja kodulehel www.koda.ee

Euroopa Komisjoni Esindus Eestis

Seminar

Eestist India turule — kas ja kuidas?

22. novembril Tallinnas

India on maailmamajanduses jõuliselt esiplaanile kerkimas. 2025. aastaks on Indial lootus saada ostujõult viiendaks turuks, näiteks Saksamaastki suuremaks. Seepärast tasub nii juba rahvusvaheliselt tegutseval kui ka peagi maailmaturule pürgival Eesti ettevõtjal India suunas samuti oma võimalusi otsida ja kaaluda.

22. novembril kell 14.00-17.15 korraldavad Eesti Arengufond, Baltic Innovation Agency ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Swissôtel Tallinnas äriseminarit „Eestist India turule: kas ja kuidas?“. Kutsume sind seminaril osalema, kui tunned huvi Indias leiduvate äriühimuste vastu ning tahad teada rohkemat sealse turul tegutsemise eripäradest, eduteguritest ja tugiorganisatsioonidest.

Seminaris tutvustab Siim Sikkut Eesti Arengufondist käimasoleva Eesti-India seireprojekti põhjal India majanduse ja äri tuleviku-trende ning seirejärelt Eesti ettevõtete võimalustest Indias. Lisaks teeb Poul Jensen, New Delhis asuva European Business and Technology Centre tegevjuht ülevaate India ärikeskkonnast, Euroopa ettevõtete turule sisenemise õppetundidest ning EBTC pakutavatest tugiteenustest.

Täpsemalt saad seminarit koguprogrammist ülevaate veebiaadressilt www.eestistindiatuule.ee. Seminarile registreerumine aadressilt www.eestistindiatuule.ee/registration.

Üritus on tasuta, eesti ja inglise keeles (ilma tõlketa).

Lisainfo:

SIIM SIKKUT, Eesti Arengufondi Eesti-India seire juht
E-post: siim.sikkut@arengufond.ee

RENE TÖNNISSON, BIA juhatuse liige
E-post: rene@bia.ee

Äriviit Türgi

30. november – 4. detsember

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös Eesti saatkonnaga Ankaras, EASI ja Eesti Masinatööstuse Liiduga metalli- ja masinatööstustettevõtetele äriviisi Türgi. Viisi raames külastatakse metalli- ja masinatööstuse võtmemessi Bursa Metal Processing Technologies Fair.

Kolmapäev, 30. november

- 11.00 Laev Tallinnast, D-terminalist Helsingisse
- 17.45 Lend Helsingist Istanbuli

Neljapäev, 1. detsember

- 10.00 Eesti-Türgi äriseminar
- 12.00 Lõuna
- 13.30 Tutumine Istanbuli vaatamisväärsustega
- 17.30 Reis praamiga Istanbulist Bursasse
- 19.00 Saabumine hotelli Celik Palas
- 20.30 Õhtusöök

Reede, 2. detsember

- 9.00 Firmakülastused — valitakse kaks firmat vastavalt delegatsiooni soovidele
- 12.30 Lõuna
- 14.00 Kontaktkohtumised Türgi ettevõtjatega (1-2 kohtumist igale Eesti ettevõtjale)
- 19.30 *Networking* õhtusöök, kuhu kutsutakse võtmekontakte Eesti ettevõtjate jaoks (õhtusöök sisaldub paketi hinnas)

Laupäev 3. detsember

- 9.00 Sõit hotellist Bursa metallitööstuse messile (*Bursa Metal Processing Technologies Fair*)
- 16.30 Sõit messilt tagasi hotelli
- 18.00 Praam Bursast Istanbuli
- 19.30 Saabumine hotelli Richmond

Pühapäev 4. detsember

- 9.40 Lend Istanbulist Helsingisse
- 14.30 Väljub laev Helsingist Tallinnasse

Kontaktkohtumiste korraldus põhineb Eesti ettevõtja poolt täidetud ankeedil (edastatakse pärast visiidi osalemise lepingu allkirjastamist), kus on näidatud ettevõtte põhiaadressid ning selgelt kirjeldatud kohtumiste soovid. Kohtumised võivad toimuda ka muul ajal ja kohas, vastavalt Türgi ettevõtjate võimalusele programmis ettenähtud ajal kohale tulla.

Paketi hind (sisaldab reisi, majutust, kohapealset transporti, teenuseid ja messipileteid) on 850 eurot. Registreerimise tähtaeg on 31. oktoober. Kõigi osalejatega sõlmatakse visiidi osalemise leping.

Lisainfo ja registreerimine:

MARJU NAAR • Tel: 604 0092 • E-post: marju.naar@koda.ee

Seminar:

Kohustuslikud nõuded kemikaalide käitlemisel metalli- ja masinatööstuses

9. novembril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Balti Keskkonnafoorumiga korraldab 9. novembril kell 10.00-17.00 Eesti Kaubandus-Tööstuskodas (Toom-Kooli 17, Tallinn) koolituse metalli ja masinatööstuse ettevõtetele, et tutvustada kohustuslike nõudeid ning käsitleda meetmeid kemikaalide asendamiseks ning ohjamiseks.

Eelregistreerimine on vajalik. Koolitus on eelregistreerunutele tasuta!

Koolituse teemad:

- Kemikaalide käitlemine ettevõttes — kohustuslikud nõuded (nt REACH, IPPC, Vee raamdirektiiv jt)
- Keskkonnale ohtlikud kemikaalid — mis need on ja kuidas neid tuvastada;
- Meetmed kemikaalide ohjamiseks;
- Ohtlike kemikaalide asendamine — meetodilised alused ja parimad praktikad.

Registreeru Kojas kodulehel www.koda.ee hiljemalt 3. novembriks. Juhul kui registreerunud osaleja seminarile kohale ei tule, esitatakse arve registreerunu osas juba tehtud kulude (materjalid ja toitlustus) katmiseks summas 20 eurot (hinnale lisandub käibemaks). Koolituse toimumist kaasfinantseerib Euroopa Komisjon.

Korraldaja jätab endale õiguse teha vajadusel päevakavas muudatusi.

Päevakava:

9.45 Osalejate registreerimine, hommikukohv

10.00 Avasõnad ja sissejuhatus
(Annika Metsala, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja Heli Nõmmsalu, Balti Keskkonnafoorum)

Veekeskkonnale ohtlikud ained — mis need on ja kuidas neid tuvastada?

10.10 Veekeskkonnale ohtlikud ained — mis need on, veekeskkonnale ohtliku aine määramine, klassifitseerimine ja märgistamine, õigusaktid
(Kitty Kislenko, Balti Keskkonnafoorum)

10.30 Kemikaali ohutuskaart kui teabeallikas keskkonnaohtlikkuse kohta
(Heli Nõmmsalu, Balti Keskkonnafoorum)

Kemikaalide käitlemine ettevõttes — nõuded. Ohtlike kemikaalide asendamine.

10.50 Arvestuse pidamine ettevõttes kasutatavate ohtlike kemikaalide kohta
(Katrin Juhanson, Balti Keskkonnafoorum)

11.10 Miks on vaja ohtlike kemikaale ohjata/asendada — õigusaktidest tulenevad nõuded
(Kitty Kislenko, Balti Keskkonnafoorum)

11.30 Kohvipaus

11.50 Kemikaalide asendamise meetodilised alused (Juhan Ruut, Hendrikson & KO)

12.40 Kemikaalide asendamise teabeallikad: parima võimaliku tehnika juhendid, andmebaasid internetis
(Juhan Ruut, Hendrikson & KO)

13.00 Lõuna

13.50 Rühmatöö tutvustus

14.00 Rühmatöö: keskkonnaohtliku aine määramine ja asendamine

15.30 Kohvipaus

15.50 Rühmatöö tulemuste esitamine, arutelu

16.20 Praktilisi nõuandeid ohtlike kemikaalide asendamiseks
(Juhan Ruut, Hendrikson & KO)

17.00 Kokkuvõte, tagasiside andmine
(Annika Metsala, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja Heli Nõmmsalu, Balti Keskkonnafoorum)

VÄLISMINISTEERIUM

Hommikukohv suursaadikuga:

Eesti suursaadik Lätis —

Mati Vaarmann

24. novembril

Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös Välisministeeriumiga neljapäeval, 24. novembril kell 8.45-10.15 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) järjekordse Hommikukohvi lühiseminari. Seekordsel üritusel esineb Eesti suursaadik Lätis Mati Vaarmann.

Käsitletavad teemad:

- Läti ja Eesti majanduskoostöö seis ja võimalused
- Läti majanduse väljavaated, majanduskriisi võimalused/ohud
- Eesti ettevõtjate võimalustest Läti turul
- Saatkonna roll ja võimalused Eesti ettevõtjate abistamisel
- Läti kultuurilised iseärasused ja turule pürgijate takistused
- Suhtlemine Läti ärikultuuris ja bürokraatias

Hommikukohvi seminari osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 7 eurot ja mitteliikmele 14 eurot (hindadele lisandub käibemaks). Vajalik eelregistreerimine hiljemalt 22. novembril.

Lisainfo ja registreerimine:

PRIIT RAAMAT

Tel: 604 0081

E-post: priit@koda.ee

Koostööpakkumised

- Türgi laeva- ja jahiehituse (sh mereväe laevastiku) valdkonnas tegutsev vahendaja otsib tooteportfelli laiendamiseks kontakti tootjatega.
Kood 2011-10-10-026
- Prantsuse roostevaba terase tootmisele spetsialiseerunud firma otsib laudu, nõudepesumasinaid ja mööblit valmistavat alltoovõtjat.
Kood 2011-10-12-015
- Suurbritannia müügi- ja turundusfirma pakub end vahendajaks joogi/toidu, paberi/papi (sh gofreeritud paberi) tootjatele, kes soovivad siseneda Suurbritannia ja Iirimaa turule.
Kood 2011-10-12-020
- Leedu mere- ja raudteetranspordi ning logistika teenustega tegelev firma otsib koostööpartnereid.
Kood 2011-10-14-001
- Saksa firma, mis valmistab vormi valatud terasest koostisosi pumpade, raudteede ja masinaehituse tarvis, otsib koostööpartnereid tehnilise konsultatsiooni ja turunduse valdkonnas.
Kood 2011-10-17-003
- Poola internetifirma otsib laste- ja imiku toodetega (puust mänguasjad, mööbel jms) varustajat.
Kood 2011-10-17-006
- Prantsuse turvavõrkude tootmisega tegelev firma otsib kõrgkvaliteedilise ja vastupidava polüamiidnööoriga varustajat.
Kood 2011-10-17-013
- Saksa kasutatud tööstusmasinate kokkuostja otsib koostööpartnereid, kes oleksid huvitatud vanade seadmete müügist.
Kood 2011-10-17-017
- Rumeenia meditsiiniseadmete ja toodete impordi ja müügi tegelev firma otsib varustajat (röntgenmasinad jms seadmed).
Kood 2011-10-18-014
- Poola roostevabast terasest, rauda sisaldavast metallist ja alumiiniumist tooteid valmistav firma otsib terasega varustajat.
Kood 2011-10-18-059
- Suurbritannia vaipade, uksematide jms põrandakatete müügi tegelev firma otsib tooteportfelli laiendamiseks kontakti tootjatega.
Kood 2011-10-19-023
- Vene aroomi- ning tudraõli tootev firma otsib vahendajaid ja edasimüüjaid.
Kood 2011-10-18-009
- Prantsuse luksuslikule looduslikule kosmeetikale spetsialiseerunud firma, mis kasutab oma toodetes seratoniini ja musta orhideed, otsib edasimüüjat.
Kood 2011-10-18-049
- Saksa mööte- ja testimiseadmeid valmistav firma otsib edasimüüjat.
Kood 2011-10-17-057
- Poola toiduainetööstusele seadmeid ja masinaid valmistav firma otsib edasimüüjat.
Kood 2011-10-14-014
- Prantsuse ladude lõpumüügi tegelev firma otsib naisterõivaste, majapidamistarvete ning dekoratsioonide edasimüüjat.
Kood 2011-10-13-006
- Slovakkia erinevate toodete impordiga tegelev firma pakub oma teenuseid Tšehhi, Poola ja Slovakkia turule sisenemisel.
Kood 2011-10-12-001
- Hispaania mineraalveefirma otsib pealtsuletavate plasttopside, (kasutamiseks muuhulgas lennukites ja haiglates) valmistajat.
Kood 2011-10-10-045

Koostööpakkumiste põhjalikumad kirjeldused nüüd nähtavad Koja kodulehel <http://www.koda.ee/koostoopakkumised>.

Täpsem info:
TRIIN UDRIS
Tel: 604 0090
E-post: triin.udris@koda.ee

Riigihanketeated

Tekstiil, rõivad, jalanõud ja kaitseriided

- Inglise kaitsevääle kinnaste hange. Tähtaeg 21.11.2011.
Kood 4402
- Rootsi mütside hange. Tähtaeg 05.12.2011. Kood 4403

Mööbel, sisustus ja tarvikud

- Inglise eluaseme sisustamiseks mõeldud mööbli ja sisustus- toodete (kardinad, põrandakat- ted, lambid, kodumasinad, teks- tiilid jm) hange Tähtaeg 02.12. 2011. Kood 4404
- Rootsi mööbli (kontori- ja kooli- mööbel, valgustid, töötoolid jne) hange. Tähtaeg 29.11.2011. Kood 4405
- Rootsi kardinade ja mööblikan- ga hange. Tähtaeg 29.11.2011. Kood 4406
- Euroopa Liidu hange Afganis- tani büroomööbli ja seadmete tellimiseks, kohaletoiemami- seks ja paigaldamiseks. Täht- aeg 20.12.2011. Kood 4407
- Norra toolide hange. Tähtaeg 7.12.2011. Kood 4408

Toiduained

- Inglise mitmete erinevate toidu- ainate, jookide ja tubakatoodete hange. Tähtaeg on 28.11.2011. Kood 4409
- Inglise keediste, marmelaadide ja puuviljapüreede hange. Täht- aeg 05.12.2011. Kood 4410
- Inglise haiglatele värske liha hange. Tähtaeg on 25.11.2011. Kood 4411

Masinad ja seadmed

- Inglise metroole transpordiva- hendite erinevate detailide ja tagavaraosade hange. Tähtaeg 28.11.2011. Kood 4412
- Norra satelliitsideseadmete han- ge. Tähtaeg 07.12.2011. Kood 4413

Paber ja pakend

- Rootsi trükitud ümbrike hange. Tähtaeg 23.11.2011. Kood 4414

Ehitus, ehitusmaterjalid

- Inglise uste hange. Tähtaeg on 09.12.2011. Kood 4415

Muu

- Inglise ühekordselt kasutatavate (kummi)kinnaste hange. Täht- aeg 05.12.2011. Kood 4416
- Inglise terasest paakide hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks 05.11.2011, hankel osa- lemise tähtaeg on 12.12.2011. Kood 4417
- Rootsi pargi- ja mänguväljaku- varustuse hange. Tähtaeg on 29.11.2011. Kood 4418
- Rootsi puude, põõsaste ja püsi- lillede hange. Tähtaeg on 28.11. 2011. Kood 4419
- Rootsi erineva suurusega prügi- kastide ja -konteinerite hange. Tähtaeg 28.11.2011. Kood 4420
- Inglismaa linnasiseste teeviitade hange. Tähtaeg on 09.12.2011. Kood 4421
- Hispaania kontoritarvete ja -kau- pade hange. Tähtaeg on 23.11. 2011. Kood 4422
- Euroopa Liidu hange Kosovosse mitmesuguse turvavarustuse tellimiseks (ohutusmärgid, turva- teatmikud, tuletõrjehüdrandid, 24h toiduvaru pakid, hoiusefid, relvakapid jm). Tähtaeg 21.12. 2011. Kood 4423

Teenused

- Euroopa Komisjoni hange eesti keelde tõlkimisteenusete tellimi- seks. Tähtaeg hankedokumen- tide esitamiseks on 22.11.2011. Kood 4424

NATO ja ÜRO hanked

- NATO hange – Kosovos kaitse- jõudude jaoks suletud veehoid- la ehitamine. Tähtaeg on 15.12. 2011. Kood 4425

Täpsem info:

ANNIKA METSALA

Tel: 604 0091

E-post: annika.metsala@koda.ee

Õnnitleme novembrikuu juubilare!

95	HINKUS AS liige alates 2000	VERSION KOOLITUS OÜ liige alates 2011	VIKING WINDOW AS liige alates 1998	5
EESTI ENERGIA KAEVANDUSED AS liige alates 1996	LÄÄNE AGROVARU OÜ liige alates 1996		VIVAREC AS liige alates 1999	AALANG INVEST OÜ liige alates 2008
50	MAGNON OÜ liige alates 2003	15		ALEX STEWART INSPECTION ESTONIA OÜ liige alates 2010
BETONEKS AS liige alates 1989	MARKIT EESTI AS liige alates 1999	AARSPAK OÜ liige alates 2000	10	ALS-SHIPPING OÜ liige alates 2011
TARTU MAJA BETOONTOOTED AS liige alates 1999	MERIT TARKVARA AS liige alates 1997	CATERING SERVICE OÜ liige alates 2000	GEA WTT BALTICS OÜ liige alates 2003	BONUS PROJEKT OÜ liige alates 2009
20	MINI-LINDA OÜ liige alates 1997	EESTI METSA- JA PUIDUTÖÖSTUSE LIIT MTÜ liige alates 1994	INTERNATIONAL ALUMINIUM CASTING TARTU AS liige alates 2008	DNB NORD LIISING AS liige alates 2008
ALTIA EESTI AS liige alates 1995	PEIPUS OÜ liige alates 2009	EST-DOMA OÜ liige alates 1999	ITELLA LOGISTICS OÜ liige alates 1995	EDISSON LAW OFFICES OÜ liige alates 2010
AMAKS AS liige alates 1996	POLARIA AS liige alates 1994	GEOMETRIA OÜ liige alates 2001	KIM JOHANSEN TRANSPORT OÜ liige alates 2007	FORTIS KOOLITUS OÜ liige alates 2010
AUDIITORBÜROO ELSS AS liige alates 2002	PR FIRMAREKLAAM OÜ liige alates 2002	HILLEBERG EESTI AS liige alates 2001	QP ARHITEKTID OÜ liige alates 2007	GOADVENTURE OÜ liige alates 2011
AVAKS OÜ liige alates 1997	SAINT-GOBAIN EHITUSTOOTED AS liige alates 1992	IRBISTERO AS liige alates 2005	RTC TEHNIKA OÜ liige alates 2010	NOKIA SIEMENS NETWORKS OÜ liige alates 2011
AVIES AS liige alates 1996	SCHETELIG EV AS liige alates 1997	NORPE EESTI OÜ liige alates 2004	SOLIDUM AS liige alates 2006	RAIMAR FINANCE OÜ liige alates 2008
CWT ESTONIA AS liige alates 2004	TAGALAHT AS liige alates 1996	PROFIIL PLUS AS liige alates 2005	STABICO OÜ liige alates 2011	TRANSFFERA DR OÜ liige alates 2009
ELIORI ÄRITARKVARA OÜ liige alates 1999	TARI AS liige alates 2000	REFETRA AS liige alates 2000	TARTU BIOTEHNOLOOGIA PARK AS liige alates 2008	FULDER OÜ liige alates 2005
FORMET-LIFT OÜ liige alates 2001	TERG OÜ liige alates 1989	STAKO DILER OÜ liige alates 2004	WELL TEHNOLOOGIA OÜ liige alates 2010	
	TRIO LSL AS liige alates 1994	TAMMEPAKK OÜ liige alates 2000		

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid
Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad
Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted
Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Rüütli 39, 80011 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Eksportööride koolitused 2011–2012

Ärihooajal 2011-2012 jätkab Kaubanduskoda juba heaks tavaks kujunenud ekspordivaldkonna koolituste korraldamist. Ekspordivaldkonna koolitused on suunatud väikeste ja keskmise suurusega tegutsevatele eksportööridele. Osalejatele jagab teadmisi suurte kogemustega lektor Jakob Saks. Kaasatud on ka praktikud ettevõtetest.

JAKOB SAKS

on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht. Lisaks on ta aastaid tegeleenud ettevõtete konsulteerimise ja koolitamisega, viinud läbi arvukaid ekspordi- ja messikoolitusi, töötubasid ning õppereise. Ta on edukalt aidanud uutele turgudele nii Eesti, Taani kui ka Hispaania ettevõtteid. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsioonifirma Vihje OÜ tegevjuht ja omanik.

Lisainfo ja registreerumine:

Lidia Friedenthal
Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Haili Kapsi
Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Marju Naar
Tel 604 0092 • E-post: marju.naar@koda.ee

Registreerumine Kaubanduskoja kodulehe
www.koda.ee kaudu.

Osalustasu 19,17 eurot üks päev
(sisaldab käibemaksu). Osalustasu sisaldab
toitlustamist ja seminarimaterjale.

Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

VÄLISMESSIKOOLITUS

Eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel.

Koolituse viib läbi Jakob Saks

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 17. november 2011

Jõhvi • Kaubanduskoja Jõhvi esindus (Pargi 27) • 15. detsember 2011 (vene keeles)

Valga • Valga Maavalitsuse väikeses saalis (Kesk 12) • 26. jaanuar 2012

Haapsalu • Haapsalu Kultuurikeskuses (Posti 3) • 16. veebruar 2012

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17) • 16. märts 2012

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17) • 17. märts 2012 (vene keeles)

MÜÜGIVÕRGU LOOMISE JA ARENDAMISE KOOLITUS

Eesmärk on jagada ettevõtjatele praktilisi teadmisi, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihturgudel: moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku, arendada müügivõrku ning kuidas seda saavutada ka piiratud eelarvega.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 15. november 2011

Jõhvi • Kaubanduskoja Jõhvi esindus (Pargi 27) • 13. detsember 2011 (vene keeles)

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34) • 24. jaanuar 2012

Kuressaare • Kaubanduskoja Kuressaare esinduses (Tallinn 16) • 14. veebruar 2012

TURU-UURINGUTE KOOLITUS

Eesmärk anda lihtsaid, praktilisi ja reaalses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta. Aidata mõista ettevõtte infovajadusi ning anda teadmised ja oskused, kuidas piiratud eelarve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 16. november 2011

Jõhvi • Kaubanduskoja Jõhvi esindus (Pargi 27) • 14. detsember 2011 (vene keeles)

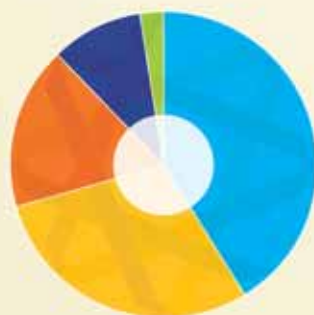
Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34) • 25. jaanuar 2012

Kuressaare • Kaubanduskoja Kuressaare esinduses (Tallinn 16) • 15. veebruar 2012

TALENDID WWW.TALENDIDKOJU.EE KOJU

LEIA OMA SÄRAVAIM TÖÖTAJA TALENDIDKOJU.EE PORTAALIST!

Bakalaureus	184
Magister	132
Diplom	77
Keskkharidus	44
Doktor	10

„Talendid Koju” keskkond on saanud uuenduse: Nüüd on tööandjatel võimalik ligi 500 välismaise kogemusega talendi seast endale sobivaim valida ning teha talle otsepakkumine. Portaali kasutamine on imelihtne ning kõigile tasuta.

Projektist ja keskkonna pakutavatest võimalustest loe lähemalt

www.talendidkoju.ee

Ajakirjandus
Ajalugu
Arhitektuur
Arjujuhtimine
Bioloogia
Business administration
Computer science
Majandus
Disain
Elektronika
Film
Finants
Füüsika
Õigus
Kunst
Logistika
Matemaatika
Turundus
Politoloogia
Psühholoogia
Rahvusvahelised suhted
Personaljuhtimine
Raamatupidamine
Riigiteadused
Semiootika
Sotsioloogia
Telekommunikatsioon
Rahvamajandus
Moedisain
Kommunikatsioon
Keelteadus
Graafiline disain
Euroopa õpingud
Hispaania filoloogia
Inglise filoloogia
Keemia
Keskkonnakorraldus
Sporditeadus
Tööstusarendus
Tehnikateadused
Saksa filoloogia
Multimedia design
Molekulaarbioloogia
Aasia kultuurilugu
Andragoogika
Arvuti animatsioonid
Auditor
Audio production
BA Law
Business design
Business irvation
Conflict resolution
Constructing architect

Cultural geography
Digitaalne kommunikatsioon
Digitaalne meedia
Dirigent
Eesti filoloog
Eesti kultuuri ajalugu
Ehitus
Energeetika
Farmaatsia
Filosoofia
Geoinformaatika
Hüüa majandus
Hotel manager
Human factors
Humanitaarteadused
Innovatsioonijuhtimine
Insener
International tourism
Kaubandus
Kehakultuur
Kroopriktik
Kultuurikorraldus
Laevaehitus
Laevajuht
Lendaja
Lennundus- ja reisiekspert
Maksuõigus
MEconSc
Meditsiin
Metsandus
Muusikateadlane
Näitleja
Rahu õpingud
Rakubioloogia
Restaureerimine ja
muinsuskaitse
Riivatootmine
Rootsi keel
Säästev areng
Skandinavistika
Soome filoloogia
Sotsiaalantropoloogia
Statistika
Stilistika
Taastusravi
Tekstiilidisain
Toidutehnika
Tööl
Tsiviilohitus
Turismikorraldus
Ühiskonnageograafia
Ürituste juhtimine
Veterinaaria